KUUROJEN LEHTI

Tidskrift för Döva

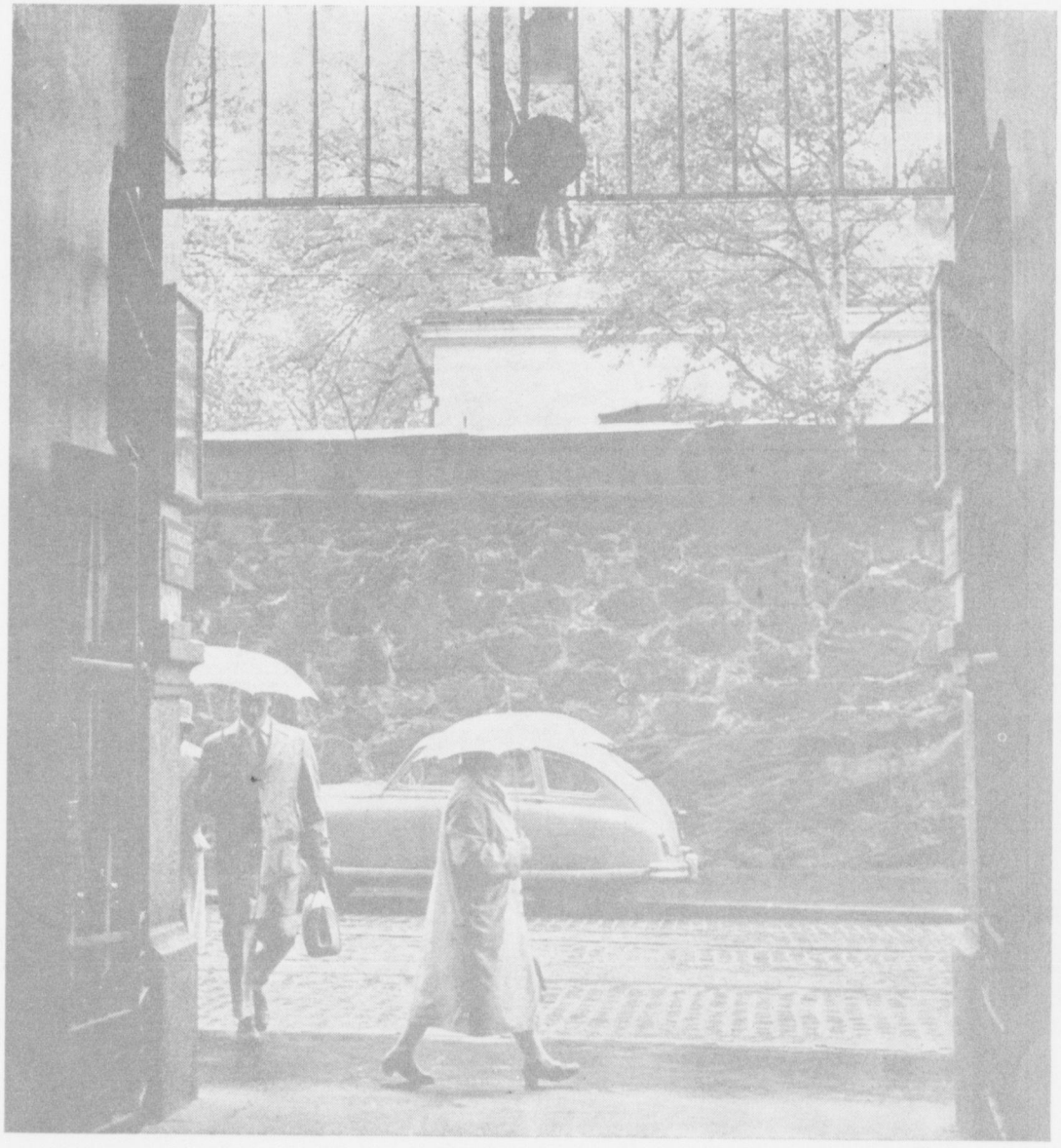

TOUKOKUU
MAJ

N:o 5 - 1960

ADRESSI ON ARVOKAS MUISTO

Oma liittonne on painattanut aistikkaita

Onnittelu- ja Suruadresseja

Käyttäkää niitä!

Hinta vain 300 mk kpl.
Niitä saatte asiamiehiltä yhdistyksissä
ja suoraan toimistostamme

Myyjille 20 % palkkio

Suomen Kuurojen Liitto r.y. Liisankatu 27 E 10 — HELSINKI
Postisiirtotili n:o 6825

S ja A Bovalliuksen säätiön omistamassa

Nikkarilan Kuurojen Talouskoulussa Pieksämäellä

alkaa uusi talouskoulukurssi marraskuun 1 päivänä 1960. Hakuaika päättyy elokuun 15 päivänä 1960.

Koulu on tarkoitettu kuurojenkoulun oppikurssin suorittaneille tytöille. Eri ammattialat ovat seuraavat: ruokatalous, kodinhoito, käsityöt, puutarhanhoito ja maatalous, joissa opetus on sekä tietopuolista että käytännöllistä. Tämän lisäksi annetaan opetusta yleistä kansalaiskasvatusta käsittelevissä aineissa.

Koulu on 2-vuotinen ja opetus on maksuton. Makuuvaatteet samoin asiaan kuuluva työvaatetus on koulun puolesta. Jalkineista huolehtii jokainen itse. Osa käsityötunneista on varattu oppilaiden omia käsitöitä varten.

Hakemuksen on liitettävä:
1) papinkirja
2) lääkärintodistus
3) oikeaksi todistettu jäljennös koulutodistuksesta
4) holhoojan suostumus, jos pyrkijä on alaikäinen.

Hakemukset, jotka osoitetaan S ja A Bovalliuksen säätiön Hallitukselle, lähetetään allekirjoittaneelle, Nikkarilan Kuurojen Talouskoulun johtajattarelle, jolta tarvittaessa saa lähempiä tietoja, os. Pieksämäki, Postilokero 20. Puhelin 1524.

Eeva Sormunen

KUUROJEN LEHTI

SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y:n ÄÄNENKANNATTAJA

TOUKOKUU | 65. VUOSIKERTA | N:o 5 · 1960

Kesäkuun numeroon tarkoitetut ilmoitukset kirjoitukset ja kuvat on lähetettävä toimitukselle ennen toukokuun 7 päivää

KUUROJEN OPETTAJAIN PALKKAUS

Suomen Kuurojen Liiton lisätyn keskushallituksen kokouksessa 28. 3. 1960 esitti hallituksen varapuheenjohtaja Emil Mattila kysymyksen siitä, miksi miesopettajat ovat väistyneet kuurojenopetuksen alalta, miksi siellä on viimeaikoina ollut alituinen opettajapula ja miksi useat alalle valmistuneet nuoret opettajat ovat alan jättäneet. Hän väitti tällaisten ilmiöiden johtuvan kuurojenopettajain heikosta palkkauksesta ja kehoitti liittoamme ryhtymään toimenpiteisiin asian pikaiseksi korjaamiseksi viitaten siihen, kuinka aikoinaan kuurojen pappien palkkauksessa silloisissa oloissa oli liiton toimenpitein saatu aikaan huomattava parannus. Tehty esitys sai yksimielisen kannatuksen ja asia päätettiin saattaa julkisuuteen.

Kuurot ovat aina seuranneet kiinteästi koulujensa kehitystä, sillä he tietävät kuurouden kahleiden katkeavan vain hyvässä koulussa, ja koulun tekee hyväksi sen opettaja. Kuulevat lapset saavat tietonsa ja taitonsa omaamansa kielitaidon ja korvan avulla, kun sen sijaan kuuron kehitys kielitaidosta alkaen riippuu miltei yksinomaan hänen erikoisvalmennuksen saaneen ja erikoisesti tähän työhön soveltuvan opettajansa taidosta.

Aikoinaan on kuurojen ja sokeain opetustyölle annettu nykyistä suurempi arvo suhteessa muuhun kansanopetustyöhön. Silloin oli runsaasti opettaja-ainesta pyrkimässä myös kuurojenkouluihin, eikä kykenevistä miesopettajistakaan ollut puutetta.

Nykyinen ns. tasapalkkaisuus on erittäin raskaasti koetellut aistivialliskoulujen työntekijöitä, kuten kuurojen pappejakin. Kun näin on ja kun kehitys on johtanut entisestään aineellistuvampaan suuntaan, joten kutsumustehtävänään alalle tulevia nähdään entistä harvemmin, niin olemme joutuneet kuurojen koulutuksessa yhä vaikeutuvaan tilanteeseen.

Tätä tilannetta koetetaan nyt helpottaa kuurojenopettajan pätevyyttä vähentämällä siten, että heidän erikoisvalmennuksensa esitetään lyhennettäväksi puoleentoista vuoteen entisen kaksivuotisen valmennuksen sijasta, joka on ollut maassamme voimassa jo noin 100 vuoden ajan ja joka edelleenkin on voimassa kaikkialla muualla.

Kuurot kansalaisemme ovat olleet maatamme rakentamassa ja täyttäneet kaikki kansalaisvelvollisuutensa. Kuitenkin pyritään tinkimään niistä menoista, jotka aiheutuvat heidän kansakoulua vastaavan opetuksensa kunnollisesta järjestämisestä. Erikoisesti tämä koskee kuurojenopettajain palkkausta.

Kuurojen- ja sokeainkoulujen opettajain liitossa ollaan näistä asioista tietoisia. Me Suomen kuurot toivomme, että tämä liitto arvovallallaan ja asiantuntemuksellaan ryhtyisi ajamaan kuurojen- ja sokeainkoulujen työntekijäin palkkausasiaa, sillä meidän kuurojenkin kohtalot ovat tähän asiaan ratkaisevan tärkeältä osalta kytkeytyneet.

Alussa mainittu kokous päätti yksimielisesti antaa tälle asialle kaiken tukensa, mikäli sitä pyydetään tai sitä tarvitaan.

KONGRESSIKAUPUNKIA

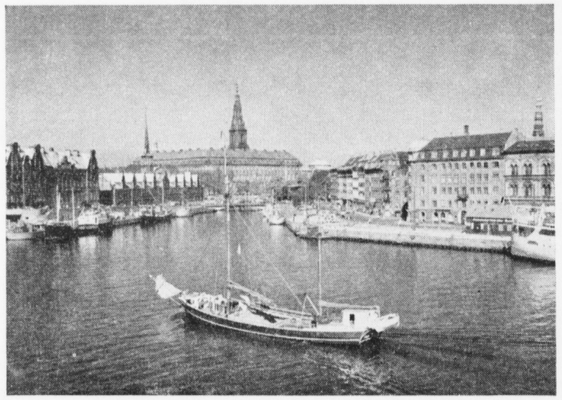

KÖÖPENHAMINA on kanavien halkoma. Kesäisin niissä ajavat pienet turistiveneet, jotka tekevät huviajeluita. Erikoisesti kun tullaan Christianshavnin vanhojen rakennusten luo, voisi hyvällä tahdolla kuvitella olevansa Amsterdamissa, Hollannissa. Kuvassa näkyy vasemmalla taustassa Pörssitalo hauskoine lohikäärmetorneineen. Pörssin rakennutti kuningas Christian IV v. 1624 kauppiaille, jotta heillä olisi paikka, missä voisivat päättää kaupoistaan, ja käytetään sitä yhä samaan tarkoitukseen, vaikkakin kaupat vuosien mittaan ovat paisuneet suuremmiksi.

Pörssiä vastapäätä on Saaren kirkko, jota ikävä kyllä ei kuvassa näy. Senkin on rakennuttanut kuningas Christian IV. Kappelissa, joka sijaitsee aivan kanavan varrella, lepää mm. merisankari Tordenskjöld koristeellisessa sarkofagissaan. Kauimpana näkyy Christiansborgin linnan torni. Tässä linnassa pidetään kuurojen kongressi. Linnan historia ulottuu aina piispa Absaloniin saakka, mutta siltä ajalta on jäljellä vain "Absalonin kaivo", joka sijaitsee raunioissa linnan alla. Linna on rakennettu, jälleenrakennettu ja poltettu useita kertoja. Viimeksi se tuhoutui 3. 1. 1884. Nykyinen Christiansborg on kuningas Christian IX:n rakentama. Linnaa ei kuitenkaan käytetä kuninkaan asuntona — kuningas asuu Amalienborgin linnassa. Christiansborgin linnaa käytetään suuremmissa kuninkaallisissa juhlissa ja hallitustoimissa — ja kuurojen kongressissa.

PILKKEITÄ LIITTOMME VUOSIKOKOUKSESTA

Liittomme vuosikokous 27. 3. 60 oli Elannon juhlasaliin koonnut täyden määrän jäseniämme sekä Helsingistä että maaseudulta. 40 yhdistystä oli ilmoittanut edustajansa. 39:n yhdistyksen edustajat olivat paikalla, vain Kemin edustaja puuttui.

Kokous alkoi tavalliseen tapaansa sillä, että keskushallituksen puheenjohtaja selosti kuluneen vuoden tärkeimpiä tapahtumia, minkä yhteydessä hetken hiljaisuudella kunnioitettiin piiristämme poistuneen 36 vuotta liittomme lisätyn keskushallituksen ja keskushallituksen jäsenenä, siitä ajasta 11 vuotta keskushallituksen varapuheenjohtajana olleen taiteilija Lauri Vainolan muistoa.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin ins. R. Savisaari ja sihteeriksi J. Narmala, pöytäkirjan tarkistajiksi (vasta lopussa) op. Eila Seppä ja Ida Yläkorpi.

Liiton painettuna julkaistu ja edustajille lähetetty vuosikertomus tarkastettiin kohta kohdalta. Useita muistutuksia tehtiin, mm. liian monesta komiteasta. Myöskin huomautettiin, että jo vuonna 1957 esilletetty liiton vanhojen työntekijäin eläkeasia on jäänyt kokonaan järjestämättä. Kuurojen Lehden neuvottelukuntaa pidettiin tarpeettomana, parempi olisi ollut lisätä vakinaisia avustajia, joista on hyötyä lehdelle.

Tilit hyväksyttiin tilintarkastajain lausunnon mukaan sellaisinaan.

Keskushallituksen vaalissa todettiin, että erovuoroiset jäsenet K. Mäkelä, A. Ahlbäck ja R. Östman tulivat uudelleen valituksi seuraavaksi 3-vuotiskaudeksi. Varajäseneksi tuli ent. lisätyn keskushallituksen jäsen T. Lillunen. Lisättyyn keskushallitukseen valittiin E. Tuliniemi ja N. Stefanov ja varajäseneksi Elias Savisaari. T. Lillusen tilalle (erov. 1961) tuli H. Tolpo.

Keskushallituksen jäsenet ovat siis nyt:

1958 valittuina:
Rurik Pitkänen
Jaakko Väisälä
Urho Lehtimäki
Varaj. Teuvo Lillunen

1959 valittuina:
Urho Kierimo
Runo Savisaari
Emil Mattila
Varaj. Katri Pitkänen

1960 valittuina:
Kauko Mäkelä
Aura Ahlbäck
Ragnar Östman
Varaj. Teuvo Lillunen

Lisätyn keskushallituksen jäsenet:

1958 valittuina:
Teuvo Taimisto
Heevi Tolpo
Varajäsentä ei ole.

1959 valittuina:
Kirsti Ahonen
Matti Kattainen
Varaj. Torsten Rikström

1960 valittuina:
Erkki Tuliniemi
Nikolai Stefanov
Varaj. Elias Savisaari

Tilintarkastajiksi valittiin entiset: vakuutusjohtaja Urho Hakkarainen ja isännöitsijä Carl Wilen, varalle B. Mouton ja O. Ahlbäck.

Liiton säännöt, jotka vuoden 1959 vuosikokous Mikkelissä oli hyväksynyt, mutta jotka eivät olleet läpäisseet rekisteriviranomaisen tarkastusta, oli keskushallituksen enemmistön ehdottamin korjauksin lähetetty yhdistyksille. Niiden johdosta aloitti keskustelun vaasalainen E. Tuliniemi, joka arvosteli ehdotusta kovin heikoksi liiton tulevaisuuden kannalta ja vaati uuden sääntökomitean valitsemista tekemään uuden ehdotuksen vanhojen sääntöjen pohjalla, ottamalla huomioon ajan vaatimat parannukset. Häntä kannatti moni muukin puhuja.

Kokouksen puheenjohtaja tahtoi kuitenkin lukea nyt käsillä olevan sääntöehdotuksen pykälä pykälältä, koska noin puolet edustajista kannatti niiden lukemista ja korjailemista. Pienempiä muutosehdotuksia tehtiin sanamuotoon. Päätettiin lisätä kappaleeseen "Yleisiä määräyksiä" uusi 15 §, jonka mukaan liiton vakinaiset toimihenkilöt ovat oikeutetut toimestaan erotessaan saamaan liitolta palvelusvuosiensa mukaisen eläkkeen niinkuin valtion viran- ja toimenhaltijat. Tätä kannatti 22 edustajaa 6:n ollessa vastaan.

Lopputuloksena oli, että sääntöjen hyväksymistä vuosikokouksen tekemien korjausten mukaisesti kannatti lippuäänestyksen perusteella 89 ääntä ja niiden hylkäämistä 86 ääntä. Tarvittavaa 2/3 enemmistöä kaikista läsnäolevista äänistä ei siis saavutettu.

25 edustajaa kannatti Tuliniemen ehdotusta uuden komitean valitsemisesta tässä kokouksessa antamaan sääntöehdotuksensa ensi vuosikokoukselle. Valituksi tulivat: E. Tuliniemi, K. Korhonen, R. Savisaari, R. Th. Östman ja R. Pitkänen, viimeksimainittu kokoonkutsujana.

Kuurojen Lehden tilaushinnan korottamista esitti keskushallituksen puolesta R. Th. Östman 1.000 markkaan vuodelta, koska lehti tuottaa tappiota. Osa kannatti tätä korotusta, osa taas oli sitä mieltä, että suomalainen lehti voitaisiin korottaa 800 mk:aan ja ruotsalainen 700 mk:aan, mikä tulikin kokouksen päätökseksi. Jotkut esittivät ilmoitushankinnan tehostamista tappioiden peittämiseksi.

Äitien kunniamerkkiasiaa (v:n 1959 vuosikokouksessa esitetty) selosti Katri Pitkänen, joka totesi ettei kuuroissa ole montakaan sellaista äitiä, jotka voisivat saada kunniamerkin, mikä edellyttää vähintään 5 lapsen kasvattamista ja heidän sijoittumistaan yhteiskunnallisesti arvokkaaseen työhön.

Viittomakieltä koskevaan kyselyyn vastasi liiton sihteeri, selostaen asian nykyistä vaihetta.

Äitien loma-asiassa esitti Lappeenrannan edustaja, että lomaleirille ilmoittautuminen kävisi ainoastaan a.o. yhdistyksen kautta, ei siis suoraan lomaleirikomitealle. Todettiin, että maamme laajuuden vuoksi ei yhdistyksiin kuulu täyttä 50 % kuuroista, joten ilmoittautua voi myös suoraan, sillä levon tarpeessa olevia kuuroja äitejä on muuallakin kuin vain yhdistyksissä. Esitys ei antanut aihetta muuttaa alusta asti omaksuttua käytäntöä, jonka mukaan lomaleirikomitealla on oikeus tehdä valintansa sekä yksityisten että yhdistysten ilmoittautumisten perusteella. Jollei pyrkijää tarkemmin tunneta, voi komitea pyytää lausuntoa a.o. yhdistykseltä. Ikä ja varallisuus ei ole myöskään määräävä tekijä.

Kuurojen ammatinvalinnan ohjaus on puutteellista, se taas todettiin. Asia jätettiin lisätyn keskushallituksen harkittavaksi.

Nuoriso-ohjaajaa toivottiin yhdistyksiin. Asia meni lisättyyn keskushallitukseen.

Kuurojen Yhdistysten Tuki r.y:n perustamista epäiltiin, koska sen perustavasta kokouksesta ei oltu julkisesti tiedoitettu yhdistyksille. Tämä oli herättänyt arvostelua ja epäilyksiä mainittua yhdistystä vastaan.

Lappeenrannan edustaja paheksui, että toisten yhdistysten myyjät tulevat kaupunkiin myymään lehtiään, vaikka paikallisella yhdistyksellä on omakin lehtensä. Tähän todettiin, että lehtiä saa lain mukaan myydä vapaasti kaikkialla.

Invaliidikortin painattamista ehdotettiin, että yhdistysten jäsenet saisivat vaivattomasti verotusta varten vuosittain tarvitsemansa todistuksen. Asia jätettiin lisätylle keskushallitukselle, joka ottaa selvää siitä, kelpaako tällainen painettu kortti verotusviranomaisille. Mukavaahan se olisi, jos kelpaisi. Mutta kuinka on niiden kuurojen laita, jotka kaukana asuen eivät kuulu yhdistyksiin? Sitäkin sopisi vähän tuumailla.

Liittomme uutisia

Lisätyn keskushallituksen kokouksessa 28. 3. 60 valittiin puheenjohtajaksi edelleen U. Kierimo ja varapuheenjohtajaksi E. Mattila.

Luettiin ja hyväksyttiin 7. 2. 60 pidetyn keskushallituksen kokouksen pöytäkirja, minkä yhteydessä tyydytyksellä todettiin että lakkautettavaksi 4. 10. 59 päätetty Imatran Kuurot r.y. on vuosikokouksessaan 20. 2. 60 yksimielisesti päättänyt jatkaa toimintaansa.

Merkittiin, että seurakuntien palkkaama "aistiviallispappi" alkaa toimintansa Etelä-Pohjanmaan piirissä 1. 6. 60 lähtien.

Kuurojen Joulusta 1960 keskusteltiin ja toivottiin sen sisällön ja kuvituksen tulevan runsaaksi ja vaihtelevaksi.

Merkittiin, että rva Katri Pitkänen ei ollut ottanut vastaan hänelle v:n 1959 joululehdessä olleesta kirjoituksesta tarjottua palkkiota ja hra E. Mattila lahjoitti kirjoituspalkkionsa omakotirahastoon.

Kööpenhaminan pohjoismaiseen kuurojen kongressiin valittiin liittomme edustajiksi: Katri Pitkänen, Erkki Tuliniemi, Nikolai Stefanov, Aura Ahlbäck ja Jarmo Narmala. Varalle Jaakko Väsälä.

Merkittiin, että maataloushallitus oli filmistä "Kuurot maataloutta oppimassa" myöntänyt liitolle avustuksena 50.000:—. Filmi on hyväksytty opetusfilminä käytettäväksi.

Syyskuun 25 pnä 1960 vietettävän Kuurojen Päivän komiteaan valittiin Runo Savisaari, Heevi Tolpo, Aura Ahlbäck, Katri Pitkänen ja Rurik Pitkänen. Komitean tehtävänä on ohjelman laatiminen, pääjuhlan järjestäminen, mainonta ym.

Hyväksyttiin Suomen Kuurojen Liitto r.y:n Äitien lomakomitean ohjesääntö, jonka rva K. Pitkänen oli keskushallituksen pyynnöstä laatinut, seuraavanlaisena:

"Suomen Kuurojen Liitto r.y., jonka alaisena ja rahoittamana äitien lomaleiri järjestetään, valitsee kunkin vuoden viimeisessä hallituksen kokouksessa 4—5 jäsenisen komitean

valmistelemaan seuraavan vuoden äitien lomaleiriä.

1. Komitea valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja sihteerin;
2. Komitea ottaa tammi—helmikuussa yhteyden eri lomanvietto- ja leiripaikkoihin, tiedustellen mahdollisuuksia ja hintoja, joita sitten vertaillaan toisiinsa edullisimman leiripaikan löytämiseksi;
3. Äitien loma järjestetään komitean ehdotuksen mukaan paikkaan ja aikaan nähden, kuitenkin siten, että lomaleiri ei tulisi vuosittain samaan paikkaan, vaan leiripaikkoja vaihdeltaisiin mahdollisuuksien mukaan;
4. Lomaleiri on järjestettävä myöskin työssäkäypiä kaupunkilaisäitejä ajatellen, siis myöhäisempänä ajankohtana, jolloin kaupunkilaisilla on lomansa. Tätä silmälläpitäen on leiriaikaa vuosittain vaihdeltava sekä kaupunkilaisille että maalaisille sopivaksi;
5. Lomaleirille voivat päästä samoin ehdoin kaikki levon tarpeessa olevat kuurot äidit ikään ja varallisuuteen katsomatta;
6. Lomaleirille otetaan äitejä sekä yksityisten että yhdistysten ilmoittautumisten perusteella. Hakijalta vaaditaan lyhyt selvitys perhesuhteista;
7. Komitea suunnittelee leirille henkistä ohjelmaa, kuten luentoja, retkeilyjä ym. Leirille valitaan ohjaaja, joka saa siellä kustannuksista vapaan oleskelun."

Selvennettiin, että lomakomitealla on leirien osanottajia valitessaan vapaat kädet. Tarvittaessa voi pyytää yhdistyksen lausuntoa, ellei asianomaista tunneta.

Opastuskursseja varten kuurojen pikkulasten äideille päätettiin myöntää 30.000:— avustus. Liiton edustajana kurssitoimikuntaan valittiin vuodeksi johtaja Urho Kierimo.

Hyväksyttiin 7.825.000:— nouseva liiton tulo- ja menoarvio vuodeksi 1961.

Hämeenlinnan Kuurot r.y:lle myönnettiin 300.000:— laina toimitalonsa kalustamista varten.

Merkittiin, että eduskunta oli myöntänyt Turun kuurojen ammattikoulutalon rakentamisen aloittamista varten 20 milj. mk. Koska määräraha on ehdollinen, käynee tarpeelliseksi uusi lähetystön käynti valtiovarainministeriössä syksyllä.

Keskusteltiin Kuurojen Lehden ilmoitushankinnasta ja päätettiin kehoittaa yhdistyksiä paikkakunnillaan ryhtymään toimenpiteisiin pystyvien hankinta-asiamiesten saamiseksi Kuurojen Lehdelle.

Päätettiin, että liiton lähetystö kävisi kulkulaitosministeri Korsimon luona esittämässä, että tekeillä olevaan uuteen radiolakiin saataisiin sellainen muutos, että kuuroilta poistettaisiin kuuntelulupamaksu ja he saisivat katsella televisiota 1/2 hinnalla, koska eivät kuule sen äänellistä esitystä. Lähetystöön valittiin R. Savisaari, E. Mattila, R. Östman ja H. Tolpo.

Päätettiin pyytää eri alojen ammattimiehiltä (kuuroilta) selostuksia heidän erikoisalojensa vaatimuksista nimenomaan kuuron kannalta ja k.o. ammatin sopivaisuudesta kuuroille. Näistä voitaisiin liiton toimistossa monistella tarpeellinen määrä täydentämään rehtori H. Myllärin Ammatinvalinnan opasta, jossa ei ole selostettu läheskään kaikkia kuuroille sopivia ammatteja ja niiden vaatimuksia. Myös kiinnitettiin huomiota siihen, että ammatinvalinnan ohjaus kuurojen kouluissamme on melko olematonta verrattuna kuulevien kouluihin.

Hyväksyttiin vuodesta 1957 lähtien valmisteilla ollut liiton vakinaisten toimenhaltijain eläkesääntö, jonka oli valmistanut sitä varten valittu komitea: R. Östman, L. Paunu ja E. Laamanen perusteellisesti tutkittuaan lakeja ja asetuksia, pienin muutoksin seuraavanlaisena:

"Suomen Kuurojen Liitto r.y:n eläkesääntö.

1 §. Suomen Kuurojen Liitto r.y:n vakinaisessa palveluksessa päätoimena hoidetun toimenhaltijalla on oikeus toimestaan erottuaan saada Liiton varoista elinkautista eläkettä sen mukaan kuin näissä säännöissä määrätään ja noudattaen soveltuvin kohdin mitä laissa ja vastaavassa asetuksessa virkamieseläkkeistä samoin kuin laissa ja vastaavassa asetuksessa valtion työntekijäin eläkkeissä, annetut Helsingissä 30 päivänä syyskuuta 1950, on säädetty.

2 §. Eläkkeen saamisen edellytyksenä on:

että toimenhaltija on täyttänyt kuusikymmentäkolme (63) vuotta sekä että toimenhaltijalla on vähintään 10 palvelusvuotta, joiksi lasketaan palvelusvuodet 21 ikävuoden ja 63 ikävuoden väliseltä ajalta nämä vuodet mukaanluettuina.

Liiton hallitus voi kuitenkin harkintansa mukaan myöntää eläkettä aikaisemmankin ikärajan saavuttaneelle toimihenkilölle, jos tämä on sairauden taikka heikentyneen terveytensä takia pakotettu eroamaan toimestaan.

3 §. Täyteen eläkkeeseen on oikeutettu henkilö, joka on yhtäjaksoisesti ollut Liiton palveluksessa kolmekymmentä (30) vuotta.

Täyttä eläkettä pienemmät lasketaan eläkkeeseen oikeuttavien palvelusvuosien suhteessa täyteen eläkkeeseen.

4 §. Kuukausipalkalla olevien toimihenkilöiden täyden eläkkeen määrä on kuusikymmentäkuusi (66) prosenttia sen kuukausipalkan määrästä, joka hänelle maksetaan saavuttaessaan eläkeiän.

Siinä tapauksessa, että palkka maksetaan muulla perusteella, on täyden eläkkeen määrä 66 % viimeisen toimivuoden kokonaispalkasta.

Täyttä eläkettä pienemmät eläkkeet lasketaan, kuten on sanottu 3 §:n 2 momentissa.

5 §. Elinkustannusindeksin muutosten aiheuttamat palkkojen tarkistukset on suoritettava myös eläkkeisiin nähden.

6 §. Suomen Kuurojen Liitto r.y:ltä anotun eläkkeen hyväksyy, sen suuruuden ja maksamistavan määrää Liiton hallitus.

Päätettiin tiedustella veroviranomaisilta, kelpaako painettu invaliiditodistuskaavake yhdistyksen leimalla ja allekirjoituksilla varustettuna verotuksessa käytettäväksi, ja jos kelpaa, painattaa niitä 20.000 kpl. ilmaiseksi jaettavaksi yhdistysten kautta tarvitsijoille.

Päätettiin tiedustella, olisiko mahdollisuuksia ostaa Saarelan kartano Pielavedellä liiton omaksi ja käyttöön.

Kiitoksella merkittiin rva Anna Håkansin lahjoitus, jolla hänen miesvainajansa Anders Håkansin valmistuttama filmi sokeista kuuroista joutui liiton omaisuudeksi.

Keskusteltiin muistakin vuosikokouksen lisätylle keskushallitukselle siirtämistä ja esilletulleista asioista.

CARL-ERIK MARTOLA

50 vuotias

Toukokuun 14 pnä täyttää Helsingissä kultaaja Carl-Erik Martola 50 vuotta. Hän on syntynyt Vaasassa ja käynyt Porvoon kuurojenkoulun, siirtyen sen jälkeen kotikaupunkiinsa, jonne perusti myöhemmin oman kirjansitomon ja jossa hän myös eniten on vaikuttanut kuurojen kohtalotovereittensa hyväksi.

Nuoruuden innolla Martola toimi kotikaupunkinsa kuurojenyhdistyksessä, sen johtokunnassa ja puheenjohtajana. Aloiterikkaana ja kaukonäköisenä hän teki ehdotuksia, jotka ovat kantaneet hedelmää. Martolan ollessa Vaasan yhdistyksen puheenjohtajana perustettiin hänen ehdotuksestaan Omakotirahasto ja ostettiin yhdistykselle oma tontti, jolla nyt Vaasan kuurojen komea talo kohoaa heidän viihtyisänä kokoontumis- ja juhlapaikkanaan.

Martolan ehdotuksesta järjestettiin Vaasaan kirkkoneuvosto kuurojen hengellisen elämän kohentamiseksi ja hänen ollessaan yhdistyksen puheenjohtajana pidettiin hänen alotteestaan ensimmäiset esitelmäpäivät ja kirkkopäivät Vaasassa, josta tämä tapa on levinnyt ympäri maatamme.

Carl-Eric Martola on niinikään Vaasan Kuurot Urheilijat-seuran perustaja ja sen ensimmäinen puheenjohtaja, uhraten tarmokkaasti voimiaan seuran hyväksi, niin että tästä kehittyi eräs maamme elinvoimaisimpia urheiluseuroja.

Tämän kotikaupunkinsa kuurojen hyväksi tekemänsä uhrautuvan työn lisäksi on herra Martola muullakin tavoin vaikuttanut kuurojen asian eteenpäin viemiseksi.

Suomen Kuurojen Liiton keskushallituksen jäsenenä hän on ollut useita vuosia, ollen nykyään varajäsenenä.

Suomen Kuurojen Urheiluliiton liittohallituksen jäsenenä on herra Martola vaikuttanut pitkän aikaa, ollen sen puheenjohtajana vv. 1941—43. Hän on myöskin lahjoittanut SKUL:lle pokaalin kiertopalkinnoksi.

Jo useita vuosia sitten herra Martola siirtyi asumaan Helsinkiin ja on täällä hyvin pidetty toveripiirissä luotettavana, reiluna miehenä. Paljon lukeneena ja itseopiskelua harrastavana herra Martola on pitänyt lukuisia esitelmiä kuurojen kokouksissa ympäri maatamme.

Hän on myöskin perustanut "Kuurojen Maailma" nimisen lehden, jonka toimittajana hän on ja jota edelleenkin levitetään kuulevan ja kuuron maailman keskuuteen. Tämä lehti on hyvin toimitettu ja levittää tietoja kuurojen maailmasta koti- ja ulkomailta.

Herra Martola on saanut ansiokkaasta työstään kuurojen hyväksi Suomen Kuurojen Liiton pronssisen ansiomitalin, joka annettiin hänelle Vaasan yhdistyksen 50-vuotisjuhlassa, jossa hänet kutsuttiin myös yhdistyksen kunniajäseneksi.

SUOMEN KUUROJEN LIITON ÄITIEN LOMAPÄIVÄT

järjestetään tulevana kesänä kesäk. 27 — heinäk. 10 p:vän välisenä aikana H:gin kuurojen kesäkodissa Sökössä. Kymmenpäiväinen oleskelu lomaleirillä on maksuton ja äideille maksetaan lisäksi paluumatka kunkin koti-asemalle.

Levon tarpeessa olevia kuuroja äitejä kehoitetaan lähettämään ilmoittautumisensa, joko yhdistyksensä kautta tahi suoraan, os.: Suomen Kuurojen Liiton toimisto, Liisankatu 27 E 10 Helsinki. Ilmoittautumiset on lähetettävä kesäk. 10 pvään mennessä.

Lomakomitea valitsee ilmoittautuneista ne äidit, jotka tänä kesänä pääsevät lepäämään ja heille lähetetään tarkat matka- ja muut ohjeet kesäk. 15 pv:ään mennessä.

Äidit, harkitkaa nyt jo, voitteko lähteä teille tarpeelliselle levolle. Kotihuolet on joskus jätettävä ja rentouduttava uusia voimia kooten. Lähettäkää ilmoittautumisenne mukana lyhyt selostus perhesuhteistanne.

Kuurojen Äitien lomakomitea.

KUUROJEN MAAILMANLIITON KUNNIAMERKIT

(Jatkoa)

d) — **Neljäs luokka:**

Pronssimitali

annettavaksi henkilöille, jotka ovat ansioituneet hyvin työssä joko WFD:n tai kaikkien kuurojen ihmisten hyväksi.

4. Eri luokkien kunniamerkit jaetaan WFD:n Toimiston pitämien kokousten jälkeen.

5. Kunniamerkkien jakaminen tapahtuu Maailmankogressin tilaisuuksissa tai erikoisissa tilaisuuksissa jotka WFD:n toimisto on päättänyt.

6. Kaikki ehdotukset jonkin yllämainitun mitalin myöntämiseksi on osoitettava Pääsihteeristölle kansallisen jäsenyhdistyksen tai Toimiston jäsenen kautta.

Kaikki kunniamerkkiehdotukset on täydellisesti perusteltava, että Toimiston olisi mahdollista päättää asiasta.

IX NORDISKE DØVEKONGRES I KØBENHAVN 1960

POHJOISMAIDEN KUUROJEN KONGRESSI KÖÖPENHAMINASSA

8–12. 8. 1960

Ilmoittautuminen

Niitä, jotka aikovat osallistua kongressiin, kehoitetaan ilmoittamaan siitä ennen 15. 5. Kongressikomitealle, os. Liisank. 27 E 10, Helsinki. Heille lähetetään sen jälkeen kongressin ohjelma ilmoittautumiskaavakkeineen, jotka on täytettynä palautettava Kongressikomitealle ennen 31. 5.

Kongressimaksu

40 D.kr (mk 1.855:—) on lähetettävä ennen 31. 5. liittomme postisiirtotilille n:o 6825, os. Suomen Kuurojen Liitto, Liisank. 27 E 10, Helsinki. Tämä maksu oikeuttaa kongressitilaisuuksiin, mm. tervetuliaislounas 8. 8., teatteri-ilta 9. 8. ja juhlaillalliset ja tanssiaiset 11. 8. Retkeilyt on sensijaan kunkin erikseen maksettava.

Majoitus

Tarjolla on hotellimajoitus kunkin oman valinnan mukaan eri hintaluokissa, vaihdellen 8—12 D.kr — 25—60 D.kr hengeltä ja vuorokaudelta. Tanskan kruunu on nyt noin 46:40, jonka mukaan kukin voi laskea omat majoitusmenonsa. Majoitusmaksu suoritetaan hotelliin.

Ruokailu

on mahdollinen halvalla hinnalla, paitsi lukuisissa ravintoloissa, myös kongressipaikalla Christiansborgin linnan ravintolassa.

POHJOISMAINEN NUORISOLEIRI

Koldingin kansanopistolla 31. 7. — 7. 8. Leirimaksu 65 D.kr = noin 3.015:— koko ajalta (asunto, ruoka, ohjelmat). Osanotto-oikeus 18—35 v. ikäisillä kuuroilla. Kokoontuminen 31. 7. Koldingin asemalla.

Ilmoittautuminen nuorisoleirille

on tehtävä Kongressikomitealle, Liisank. 27 E 10, Helsinki, ennen 15. 5., jonka jälkeen kullekin halukkaalle lähetetään asianmukaiset ohjelmat ja ilmoittautumiskaavakkeet, mitkä on palautettava ennen 31. 5. samalla osoitteella ja maksut lähetettävä välittömästi Suomen Kuurojen Liiton postisiirtotilille n:o 6825.

Osanotto kongressiin

Ne, jotka haluavat nuorisoleirin jälkeen osallistua myöskin 8. 8. alkavaan kongressiin, lähettäköot leirimaksun 65 D.kr. lisäksi kongressin osanottomaksun 40 D.kr (mk 3.015:— + 1.855:— = 4.870:—) yllämainitulla osoitteella (postis.tili 6825). Rajoitettu määrä nuorisoleirin osanottajia voinee saada vapaan asunnon ja aamiaisen kongressin aikana.

POHJOISMAISET SHAKKIMESTARUUSKILPAILUT

ovat Kööpenhaminassa 7. 8. — 11. 8. Osanottomaksu 10 D.kr. Ilmoittauduttava os.: Danske Døves Skakforbund, Kongevejen 171, Virum, Danmark, ennen 10. 7. Turnaukset Mestari-, 1 ja 2 luokat, Monradin systeemin mukaan, 7 kierrosta jokainen.

Tervetuloa Kööpenhaminaan kaikki, jotka suinkin voivat matkustaa. Matkalippujen hinnoista antavat matkatoimistot auliisti tietoja.

Kongressikomitea
Liisank. 27 E 10, Helsinki

VASTAUS "PARRALLE"

Taisipa monen turkulaisen kuuron silmät levitä hämmästyksestä selkoselälleen lukiessaan huhtikuun numerosta "Parran" taitavin sanankäänteein tehdyn selonteon turkulaisten moraalista. Siinä tehtiin selväksi, että vanhassa kulttuurikaupungissamme on kuuroilla tapana levitellä perättömiä juttuja ja erotella ystäviä toisistaan.

Käsitän, että "Parta" on ajatellut jotain yksittäistapausta. Mutta eikö hän käsitä, että ihmisillä, etenkin juuri kuuroilla on tapana yleistää saamansa kuvaus kaikkia koskevaksi? Näin ollen on "Parta" itse erehtynyt tekemään karhunpalveluksen Turun kuuroille.

Ja koska "Parta" on itse useita vuosia loistanut poissaolollaan Turun kuurojenyhdistyksen toiminnasta, koska "viimeinenkin innostuksen kipinä on hänestä sihahtaen sammunut" — hänen omia sanojaan lainatakseni, ei hän voi tietää, minkälaista toimintamme on, ja on hän näinollen kirjoittanut "selontekonsa" vastoin parempaa tietoaan. Ei hän voi tietää, että niillä, jotka osallistuvat yhdistyksen toimintaan, ei yksinkertaisesti riitä aikaa erotella ystäviä toisistaan. Jos joillakin kahvikekkereillä sitten syvennytään lausumaan julki totuuksia tai valheita jostakusta lähimmäisestä, jääköot sellaiset puheet omaan arvoonsa. Niitä ei kannata vetää yhdistyksen piiriin. Ikävää, että "Parta", joka on elänyt erillään yhdistyksen toiminnasta, on saanut nurinkurisen käsityksen yhdistyksen ilmapiiristä jonkin "totuudenpuhujan" ansiosta.

Koska "Parta" vaivautui kerrassaan julkisesti lausumaan ilmi valituksensa, haluan minäkin sanoa hänelle ja muille syrjäänvetäytyneille turkulaisille kuuroille näin julkisen sanan palstoilla: Pois väärät ennakkoluulot! Tulkaa mukaan toimintaan, niin voitte itse todeta, ettei yhdistykselle kokoonnuta pohtimaan lähimmäisen puutteita ja vikoja, vaan toimimaan yhteisen hyvän edestä tai pelkästään nauttimaan kaikesta,

Jatk. siv. 13

TIDSKRIFT FÖR DÖVA

OFFICIELLT ORGAN FÖR FINLANDS DÖVAS FÖRBUND r.f.

MAJ | 64 ÅRGÅNGEN | Nr 5 - 1960

BRIST PA LÄRARE HOTAR - JUSTERING AV LÖNERNA NÖDVÄNDIG

Vid Finlands Dövas Förbunds förstärkta centralstyrelses möte den 28. 3. 1960 frågade styrelsens viceordförande Emil Mattila varför de manliga dövlärarna blivit allt färre, varför man under de senaste tiderna haft en ständig lärarbrist, varför allt flere färdiga unga lärare lämnat sin bana. Han påstod att denna företeelse beror på dövlärarnas dåliga avlöning och uppmanade vårt förbund att skrida till åtgärder för att så snart som möjligt få en ändring till stånd och hänvisade till att man man i fråga om dövprästernas avlöning tidigare fått en betydande bättring till stånd. Förslaget understöddes enhälligt och man beslöt ge saken publicitet.

De döva har noga följt med sina skolors utveckling, ty de vet att dövhetens bojor kan sprängas endast i en god skola, och att det som gör en skola god är dess lärare. De hörande barnen lär sig allt tack vare sitt språk och sin hörsel, medan åter den döves utveckling börjande från språkkunskaperna är beroende av hans lärare.

Tidigare har åt döv- och blindundervisningen getts större värde jämfört med övrig undervisningsverksamhet. Då fanns det många lärare som sökte sig till dövskolor, och det var ingen brist på kompetenta manliga lärare.

Det nuvarande likalönsystemet har starkt betungat dövlararna, liksom även dövprästerna. Då så är fallet och då utvecklingen gått i en allt materiellare riktning, då allt färre söker sig ett arbete som ett kall, har vi ifråga om dövundervisningen kommit i en allt svårare situation.

Detta läge försöker man nu underlätta genom att minska kompetensfordringarna för dövlärare på så sätt att specialutbildningen skulle minskas från två år till ett och ett halvt.

Våra döva medborgare har varit med om att bygga upp vårt land och de har fyllt alla sina medborgerliga förpliktelser. Trots detta strävar man till att pruta på de utgifter som åsamkas genom att man på bästa sätt försöker ordna deras folkskolan motsvarande undervisning. Isynnerhet rör detta dövlärarnas avlöning.

I de dövas och blindas organisationer är man väl medvetna om detta. Vi Finlands döva önskar att detta förbund med sin auktoritet och sakkännedom skulle åta sig döv- och blindlärarnas lönesak, ty våra öden är intimt förknippade med denna fråga.

Ovannämnda möte beslöt enhälligt ge denna sak allt sitt stöd såvitt det behövs eller man ber om det.

FÖRBUNDETS ÅRSMÖTE

Förbundets årsmöte den 27. 3. 60 i Elantos festsal hade samlat ett stort antal medlemmar både från Helsingfors och landsbygden. 39 föreningar var närvarande.

Mötet började i sedvanlig ordning med ordförandens redogörelse över de viktigaste händelserna senaste år varvid med en stundes tystnad hedrades minnet av centralstyrelsens långvariga medlem Lauri Vainola.

Till ordförande för mötet valdes R. Savisaari, till sekreterare J. Narmala och till protokolljusterare Eila Seppä och Ida Yläkorpi.

Årsberättelsen granskades punkt för punkt. Många anmärkningar gjordes, bl.a. om de många kommitteerna vilkas arbete centralstyrelsen kunde sköta. Även anmärktes på pensionsstadgarna som ända sedan 1957 varit under arbete och ännu inte blivit färdiga. Tidningens rådskommitte ansågs onödig, istället borde man vid tidningen ha flera medhjälpare.

Bokslutet godkändes.

Vid valet av centralstyrelse blev de itur avgående medlemmarna Mäkelä, Ahlbäck och Östman återvalda. Suppleanter blev T. Lillunen. Till förstärkta centralstyrelsen valdes E. Tuliniemi och N. Stefanov och som suppleant Elias Savisaari. I stället för T. Lillunen kom H. Tolpo.

Centralstyrelsen:

1958 valda:
Rurik Pitkänen
Jaakko Väisälä
Urho Lehtimäki
Suppleant: Carl-E. Martola

1959 valda:
Urho Kierimo
Runo Savisaari
Emil Mattila
Suppleant: Katri Pitkänen

1960 valda:
Kauko Mäkelä
Aura Ahlbäck
Ragnar Östman
Suppleant: Teuvo Lillunen
Förstärkta centralstyrelsen:

1958 valda:
Teuvo Taimisto
Heevi Tolpo
Suppleant saknas

1959 valda:
Kirsti Ahonen
Matti Kattainen
Suppleant Torsten Rikström

1960 valda:
Erkki Tuliniemi
Nikolai Stefanov
Suppleant Elias Savisaari

Revisorerna försäkringsdirektör Urho Hakkarainen och disponent Carl Wilen återvaldes. Suppleanter blev B. Mouton och O. Ahlbäck.

Förbundets stadgar som inte godkänts av registermyndigheterna hade efter de ändringar centralstyrelsen föreslagit skickats till föreningarna. Behandlingen av dessa inleddes av E. Tuliniemi som sade att stadgarna var svaga ur förbundets synpunkt och fordrade att en ny stadgekommitte skulle tillsättas för att göra ett nytt förslag mod de gamla stadgarna som drund med beaktande av de förbättringar tiden kräver. Han fick understöd av många av andra talare.

Stadgarna upplästes och smärre ändringar gjordes i formuleringen. I stycket allmänna regler tillades en § 15 om pension för förbundets funktionärer. Denna understöddes av 22 representanter medan 6 motsatte sig förslaget.

Den 2/3 majoritet som fordrades för godkännandet av de nya stadgarna erhölls inte.

25 representanter understödde E. Tuliniemis förslag om en ny kommitte. Valda blev E. Tuliniemi, Kaisu Korhonen, Runo Savisaari, R. Th. Östman och Rurik Pitkänen, den sistnämnda som sammankallare.

R. Th. Östman föreslog på centralstyrelsens vägnar att tidningens prerumerationspris skulle höjas till 1000:—, eftersom tidningen går med förlust. En del understödde denna höjning, en del åter var av den åsikten att den finska tidningens pris skulle höjas till 800:— och de svenska till 700:—, vilket även blev årsmötets beslut. Några föreslog att annonsanskaffningen skulle göras effektivare för att täcka utgifterna.

Ifråga om förtjänstmärken för döva mödrar framhöll Katri Pitkänen att det bland de döva mödrarna inte finns någon som uppfyller fordringarna eftersom det krävs att man skall ha uppfostrat 5 barn och att dessa skall ha placerats i samhälleligt värdefullt arbete. Frågan om teckenspråket besvarades av förbundets sekreterare som redogjorde för sakens nuvarande skede.

En representant föreslog att deltagarna i semestern för mödrar borde anmälas genom föreningarna. Då det emellertid finns många som inte hör till någon förening godkändes förslaget inte utan alla får anmäla sig.

Åter konstaterades att de dövas yrkesundervisning är bristfällig. Frågan överläts åt förstärkta centralstyrelsen.

Det långa årsmötet slutade sent omsider och efteråt hade ordnats en fest vilken var välbesökt.

NYTT FRÅN FÖRBUNDET

Vid förstärkta centralstyrelsens möte den 28. 3. 60 återvaldes till ordförande Urho Kierimo och till viceordförande Emil Mattila.

Protokollet från mötet den 7. 2. 60 upplästes och godkändes varvid med tillfredsställelse konstaterades att Imatran Kuurot som 4. 10. 59 beslutat upphöra med sin verksamhet vid sitt årsmöte den 20. 2. 60 beslutat att fortsätta med sin verksamhet.

Antecknades att en av församlingarna avlönad dövpräst börjar sin verksamhet i Syd-Österbotten den 1. 6. 60.

Kuurojen Joulu 1960 diskuterades och man hoppades att såväl innehållet som illustrationerna skulle bli mångsidiga och omväxlande.

Antecknades att fru Katri Pitkänen inte tagit emot honoraret för sin artikel i Kuurojen Joulu 1959 och att herr Emil Mattila skänkt sitt honorar till egnahemsfonden.

För kongressen i Köpenhamn valdes till förbundets representanter Pitkänen, Tuliniemi, Stefanov, Ahlbäck, Narmala. Suppleant blev Jaakko Väisälä.

Noterades att lantbruksstyrelsen för filmen "Döva lär jordbruk" beviljat förbundet 50.000:—. Filmen har godkänts som undervisningsfilm.

Till Dövas Dag kommitteen att förbereda Dövas Dag 25. september 1960 valdes Runo Savisaari, Heevi Tolpo, Aura Ahlbäck, Katri Pitkänen, Rurik Pitkänen. Kommittens uppgift är att utarbeta programmet, ordna huvudfesten, reklamen osv.

Godkändes Finlands Dövas Förbund r.f:s mödrarnas semesterkommittees nedanstående regler vilka fru Katri Pitkänen på uppdrag av centralstyrelsen utarbetat:

Finlands Dövas Förbund under vilken mödrarnas semesterläger arbetar väljer vid centralstyrelsens sista möte varje år en 4—5-mannakommitte för att förbereda lägret för följande år.

1. Kommitten väljer bland medlemmarna ordförande och sekreterare.

2. Kommitten tar i januari-februari kontakt med olika semester- och lägerplatser, gör förfrågningar angående möjligheter och pris, vilka sedan jämföras för att man skall finna de fördelaktigaste platsen.

3. Mödrarnas semester ordnas i enlighet med kommittens förslag med avseende å tid och plats dock så att man inte varje år väljer samma plats utan att man efter möjlighet skulle byta lägerplatser.

4. Semestern bör ordnas även med tanke på förvärvsarbetande stadsmödrar, alltså vid en sådan tidpunkt då stadsborna beräknas ha semester. Med tanke på detta bör tiden för semestern vartannat är ordnas med tanke på stadsborna vartannat år med tanke på landsborna.

5. Delaktiga av semesterna kan bli alla döva mödrar som är i behov av vila oberoende av ålder och förmögenhet.

6. Delaktiga av semestern kan likaså bli både mödrar som själva anmält sig och mödrar som blivit anmälda genom någon förening. De sökande bör bifoga utredning över familjeförhållandena.

7. Kommitten planerar program för semestern, såsom föreläsningar, utfärder m.m.

Till lägret väljs en ledare som där får fritt uppehälle.

Dessutom klargjordes att kommitten har fria händer vid valet av deltagare. Föreningarnas utlåtande kan fordras om sökanden är okänd.

För kurser för mödrar till döva småbarn beviljades 30.000:—. Förbundets representant i kursverksamheten är rektor Urho Kierimo.

Godkändes förbundets budget för nästa år som uppgår till 7.825.000:—.

Åt Hämeenlinnan Kuurot r.y. beviljades ett lån på 300.000:— för inredning av föreningens hus.

Antecknades att riksdagen beviljat dövas yrkesskola i Åbo 20 milj. mk för skolbyggnaden. Eftersom anslaget var villkorligt torde det vara nödvändigt att skicka en ny delegation till finansministerien i höst.

Annonsanskaffningen till förbundets tidning diskuterades och man beslöt uppmana föreningarna att skrida till åtgärder för att på sina repsektive orter få kompetenta annonsanskaffare för tidningen.

Man beslöt att förbundets delegation skulle uppvaka kommunikationsminister Korsimo med en anhållan om att i den nya radiolagen skulle fås den ändring om att döva inte behöver erlägga licensavgift och att deras TV-licensavgift skulle minskas med hälften. Till delegationen valdes R. Savisaari, E. Mattila, R. Östman och H. Tolpo.

Man beslöt att anhålla av olika fackmän (döva) en utredning om fordringarna för de döva i ifrågavarande yrken och om yrkenas lämplighet för döva. Av dessa kunde ett behövligt antal dupliceras i förbundets kansli för att komplettera rektor H. Mylläris yrkesvägledning i vilken inte redogjorts för alla yrken som lämpar sig för döva och för deras fordringar. Vidare fästes uppmärksamheten vid att yrkesvägledningen i våra skolor står långt efter yrkesvägledningen i de hörandes skolor.

Godkändes pensionsstadgarna för förbundets funktionärer som varit under arbete sedan 1957. De hade utarbetats av en kommitte som tillsatts för detta ändamål: R. Östman, L. Paunu, och E. Laamanen som efter att ha studerat lagar och förordningar kom till följande förslag:

"Pensionsstadgar för Finlands Dövas Förbund r.f.

1 §. Ordinarie tjänstemän i förbundet vilka innehaft sin tjänst såsom huvudsyssla har vid sin avgång rätt till pension såsom i dessa stadgar stadgas som till tillämpliga delar följer det som stadgas om tjänstemannapensioner i motsvarande lagar och förordningar likaså vad i lagar och förordningar stadgas om statens tjänstemäns pensioner 30 sept. 1950.

2 §. Förutsättningar för erhållande av pension är

att tjänsteinnehavaren fyllt 63 år samt att han har minst 10 tjänsteår bland vilka räknas tjänsteår mellan 21 och 63 års ålder dessa år medräknade.

Förbundets styrelse kan dock bevilja pension tidigare efter prövning om personen ifråga på grund av sjukdom eller försvagad hälsa är oförmögen att sköta sin tjänst.

3 §. Berättigad till helpension är person som tjänstgjort vid förbundet 30 år.

Mindre pension än helpension räknas enligt tjänsteårens förhållande till antalet tjänsteår som berättigar till full pension.

4 §. Helpensionen för funktionärer med månadslön utgör 66 % av den månadslön han erhåller då han blir pensionerad.

I det fall då lönen utbetalas på andra grunder är pensionen 66 % av föreg. års inkomst.

Pensioner som är mindre än helpensionerna beräknas enligt mom. 2 3 §.

5 §. Lönejusteringar som beror på förändringar i levnadskostnads index rör även pensionerna.

6 §. Pension som anhålles av Finlands Dövas Förbund avgörs vad storlek och betalningssätt beträffar av styrelsen.

Man beslöt fråga skattemyndigheterna huruvida ett tryckt med föreningens stämpel och updertekcning försett kort gäller i skattedeklarationen, och om det gäller skall 20.000 st. tryckas och genom föreningarna ut delas åt behövande.

Man beslöt ta reda på möjligheter att köpa Saarela gård i Pielavesi till förbundet.

Med tack noterades fru Anna Håkans donation genom vilken den av hennas avlidne man Anders Håkans gjorda filmen om blinda döva kom i förbundets ägo.

Diskuterades andra frågor som av representantmötet överlämnats åt förstärkta centralstyrelsen.

ASGER HOLM 60 ÅR

Tisdagen den 26 april fyllde Asger Halfdan Crone Holm vid Statens kostskole för døve, Köpenhamn 60 år.

Asger Holm avlade teologisk examen år 1925, gifte sig med Thora Blicker Winther, som var döv och kom genom henne i kontakt med de döva. Han av

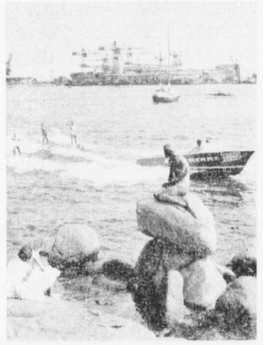

"DEN LILLE HAVFRUE"

Vi känner visst alla H. C. Andersens äventyr om "den lille havfrue". Och vem har icke varit ledsen över hennes ångest och smärta hos häxan och hennes önskan att bli av med sin stjärt, därför att hon var så hopplöst förälskad i prinsen. Men prinsen gifte sig med prinsessan — och här sitter så den lilla sjöjungfrun och stirrar ut över havet och tänker endast på sin prins. Vad hjälper det, att hon är den mest fotograferade lilla kvinna i Danmark? Vad hjälper det, att hon är alla unga mäns lilla käraste — hon tänker endast på sin prins.

Vid ingången till Langelinie från Grönningen ser vi strax den stora springbrunnen av Gefion, där plöjer Själland ut från Sverige. Gefion var en gudinna, som kung Gylve av Sverige lovade så mycket land, som hon på en dag kunde plöja runt om. Hon fick strax fatt på sina fyra söner, som hon förvandlade till dragare och spände dem för sin plog — och så gick det undan med plöjningen. Huruvida hon fick transporterat landet ner till Danmark förtäljer inte sägnen. Men att Själland låg där sjön Vänern nu ligger kan man ju strax se.

Vid båthamnen står en kolosskvinna, det är sjöfartsmonumentet och lite längre ned vid stranden finner vi en stor natursten till minne av Knud Rasmussens slädfärd över inlandsisen på Grönland.

---

lärare vid Bogø skola och där efter lärare i Frederica 1929, blev överlärare 1933 och föreståndare för skolan i Nyborg 1938. Föreståndare för Statens kostskole i Köpenhamn blev han 1958. Han är även Ridder av Dannebrog (riddare av Dannebrogsorden).

Asger Holm har många förtrorndeuppdrag bl.a. i Effata, Sølyst och Hemmet för döva män, och är med i danska teckenspråkskommitten.

Han har gett ut tre böcker för döva och har av FN blivit utsänd att hjälpa de döva i Jugoslavien och företagit en studieresa till USA.

För de flesta döva är han känd som en flitig och omtyckt föredragshållare i de lokala dövföreningarna.

Vi ber att få framföra vår försenade gratulation till rektor Holm.

NORDISKA KONGRESSEN I KÖPENHAMN

Den 8 augusti börjar Nordiska Dövkongressen i Köpenhamn, och den pågår till den 11 augusti. Till arbetssättet blir denna kongress ej lik sina föregående. De tidigare kongresserna har vanligtvis gått efter ungefär samma mönster som vår finska dövkongress. På ett förslag från vårt danska broderförbund, och som godkänts av Skandinaviska Samarbetskommittén, kommer nu mötena under kongressen att läggas inom fasta ramar. De ämnen eller ska vi säga ramområden, som skall tagas upp är följande: skolproblemen, yrkesutbildningen, de problem de döva möter under det dagliga livet och föreningsproblemen. En döv inleder varje möte med en föreläsning och det som framlagts under föreläsningen tages sedan upp till debatt. Deltager tillräckligt många fackmän, lärare o. dyl. i debatterna blir dessa säkert mycket givande för bägge parter, och många frågor blir säkert belysta på ett klarare sätt än förr.

Det är nu en förhoppning att alla Nordens döva, och så många dövlärare, präster och vänner som möjligt skall besöka kongressen och därigenom berika den. Det är ett så rikt och omväxlande program danskarna bjuder på att det bör kunna tillfredställa alla, både dem som kommer dit för att vid mötena hämta nya idéer och uppslag och för dem som söker sig dit enbart för att få träffa ödeskamrater från grannländerna samt roa sig.

MEDDELANDE TILL DEM SOM TÄNKER DELTAGA I NORDISKA KONGRESSEN I KÖPENHAMN

15 maj sista anmälningsdagen

Kongressprogrammet finns att få genom att tillskriva Finlands Dövas Förbund, Elisabetsgatan 27 E 10, Helsingfors. De som önskar deltaga i kongressen skall ha inlämnat sin anmälan till kommitté i Helsingfors senast den 15 maj.

Kongresskommittén meddelar att avgiften på 40:— (c.a. mk 1.855:—), täcker både välkomstfrukost, teaterafton och festmiddag. Av praktiska skäl skall deltagarna själva betala för utflykterna, av vilka det finns flera att välja på.

Den som tänker efter inser lätt att det är fantastiskt billigt att deltaga i Nordiska kongressen. Men kom ihåg att den 15 maj är sista dagen. Därefter är möjligheterna att få deltaga obönhörligt slut.

Kongresskommitté.

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

Utgivare: **Finlands Dövas Förbund r.f.**
Huvudredaktör: **Urho Kierimo** Lempäälä, Toutonen.
Red. sekr.: **Rurik Pitkänen,** Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. Tel. 38 154.
Svenskpr. red.: fru **Ulla-Birgitta Laine,** Eskontie 7, Kerava. Manuskripten bör sändas till redaktören före månads slut.
Expedition: Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. ☎ 38 154.
Postgiro: 6825.
Prenumerationspris 1960: 1/1 årg. mk 500:—, till utlandet mk 700:—.

MATKANI YHDYSVALTOIHIN

Kirj. MARTTA KATTAINEN

Pyyhittyäni Suomen ja Ruotsin tomut jaloistani, olen matkalla Yhdysvaltoihin. Laiva on irronnut Göteborgin laiturista ja suuntana on Atlantin toinen puoli USA, jossa tyttäreni perheineen asuu. M/S Gripsholm on suuri laiva, oikea uiva hotelli, missä ovat kampaamot, kemialliset pesulat, parturit, kaupat, elokuvateatterit, ym.:t mukavuudet. Laivalla syötiin kolme tukevaa ateriaa päivässä ja sen lisäksi oli hedelmätarjoilut ja kahvitauot. Saimme silittää vaatteemme ilman lisämaksua erikoisessa silityshuoneessa. Hyttitovereinani oli kolme suomalaista opiskelijaneitosta, jotka olivat matkalla opiskelemaan Amerikkaan. He olivat hyvin avuliaita minua kohtaan.

Juhannuksemme vietimme laivassa, se vietettiin ruotsalaisten tapaan. Ensin pystytettiin kannelle juhannussalko joka oli koristeltu koivunoksilla, päivänkakkaroilla ja ruiskaunokeilla. Sen ympärillä tanhusivat sitten koreat ruotsalaiset kansallispukuiset neitoset ja nuorukaiset. Sitten laulettiin ja tanssittiin.

Kerran matkalla oli hengenpelastusharjoitus. Kaikki joutuivat laittamaan korkkiliivit yllensä ja sitten mentiin kannelle, missä meille selitettiin veneisiin menojärjestystä ja mihin veneeseen kukin kuuluisi jos jotain sattuisi tapahtumaan. Laivalla pidettiin mannekiininäytös. Katselimme elokuvia. Laivan orkesteri soitti tanssiaisissa, siis hyvin monipuolista ohjelmaa. Ja olihan siellä uima-altaat kannen alla. Kävimme höyrysaunassa, mutta ei se ollut niin mukava kuin oikea sauna. Kannella näkyi päivän paistattelijoita ja erilaisten kansipelien pelaajia. Toiset miehet ampuivat savikiekkoja joita singottiin erikoisella laitteella ilmaan. Aikansa siellä kyllä sai kulumaan. Matkan kohokohta oli ns. kapteenin päivällinen, joka on oikea traditio laivoilla. Viimeisenä iltana ennen satamaan saapumista on päivällinen oikein erikoisen hieno, ja niin oli meidänkin matkallamme. Naisilla oli pienet paperikukkahatut päässään ja miehillä valkoiset merimieslakit, joissa luki "Gripsholm". Ruokalista oli punainen ja kullalla kirjailtu, ja siitä sitten valitsimme haluamamme ruoat. Orkesteri soitti ja ihmiset lauloivat juhlahumussaan, ilmassa oli jännitystä, sillä monet meistä astuivat Uudelle Mantereelle ensimmäistä kertaa. Aterian loppupuolella valot sammutettiin ja ruokasaliin tuli jono tarjoilijoita tarjoittimillaan jäästä tehdyt kirjaimet GRIPSHOLM ja jäästä muodostettuja kauniita eläimiä, niiden alla paloivat lamput sillä ne olivat valaistut — se oli hyvin kaunista. Meidän pöytäämme tuotiin jäinen joutsen koitimme nostaa sitä ja se oli hyvin painava.

Lapsilla oli ollut omat juhlansa aikaisemmin päivällä. Heille tarjottiin mehua, täytekakkua ja jäätelöä.

Seuraava aamu oli sumuinen ja laiva kulki hitaasti luotsin opastamana. Myöhemmin kaikeksi onneksi sumu hälveni ja näimme maata — pian näimme kuuluisan Vapauden Patsaan omalla saarellaan. Patsaan sisällä on portaat ja nykyisin voi kiivetä vapauden jumalattaren päähän asti, mistä on hyvä näköala. Ennen portaat menivät käteen asti, mutta nyt ne on suljettu, kun patsas on vanha ja pelätään ettei käsivarsi kestäisi ihmisten painoa. Patsaan pronssi on vihertynyt vuosien kuluessa. New Yorkissa minua oli vastassa vanha ystävämme, entinen edustusurheilijamme Tenho Broman rouvansa kanssa.

Ensivaikutelmani Ney Yorkista oli likainen ja savuinen. Liikenne oli niin vilkas, että autot olivat jonossa, melkein koskettaen toisiaan. Bromanit veivät minut omalla autollaan Manhattanin saarelta Hudsonvirran alla olevan tunnelin läpi Brooklyniin, missä he asuvat. Tunnelin seinät olivat marmorista tehdyt ja aivan seinän vieressä oli kapea tie, missä liikennepoliisin auto liikkui valvoen autojonon kulkua.

Ilma oli hiostavan kuuma, kun tulimme tunnelista Brooklyniin joka on hyvin vanha kaupunginosa. Rakennukset ovat hyvin vanhoja suorine kattoineen, joka rakennuksesta johtavat omat rappuset kadulle. Bromanit asuivat erään puiston vieressä kolmikerroksisessa talossa.

Samana iltana menimme New Yorkin kaupunkia katsomaan. Siellä on aivan uskottoman vilkasta ja rakennuksista toiset olivat huimaavan korkeita, kuten niin useissa kuvissa olemme nähneet. Korkein ja

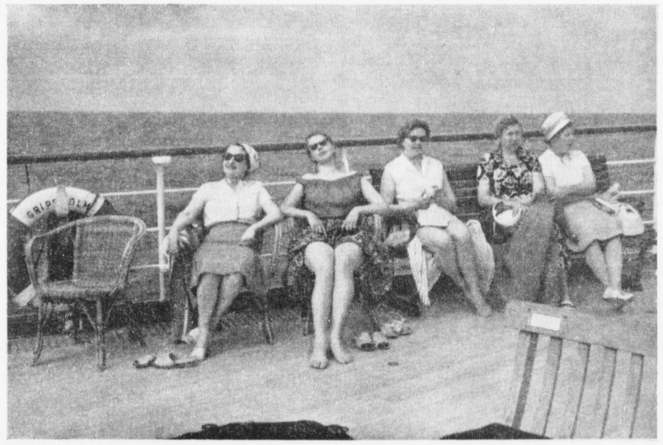

Gripsholmin kannella 26. 6. 59 keskellä Atlanttia

---

mitä yhdistys voi tarjota. Yhdistyksen ovet ovat kaikille avoinna.

Sillä onhan parempi ensin tutkia ja sitten vasta hutkia.

Sirpa Kostiainen.

TUOKIOITA PÄREVALOISEN AJAN TUNTUMALTA

Ehkä moni tämän lehden lukijoista on joskus käynyt Kansallismuseossa, kotiseutumuseossa tahi sitä vastaavassa näyttelyssä. Näissä ovat vanhat esineet ja huone- ja työkalut yleensä irrallisia, yksinäisiä, joten katselija saa mielikuvituksensa mukaan kuvitella minkin esineen tahi kalun ympärille muodostunutta elämänpiiriä. Eikä tämä kuvittelu useinkaan vastaa todellisuudessa elettyä elämää.

Mielestäni Seurasaaren ulkomuseo on yliveto. Siellä melkein kaikissa asumuksissa on ehjät kokonaisuudet. Kun astuu johonkin tuparakennukseen ja kun siellä saa selityksen, että koko talonväki oli nukkunut tässä tuvassa, ja että tuon kookkaan muurin viereinen lava oli isännän ja emännän nukkumasija, muurin päällä vaarin, nurkassa piikojen ja toisessa ulko-oven vieressä renkien, niin on helppoa muodostaa ajatuksissaan yhteisen elämän pitoa tässä vanhassa tuvassa.

Viime syksynä syyskuun 20 päivänä pidettiin Seurasaaren ulkomuseon 50-vuotisjuhla. Ylämainittuna juhlapäivänä sää valkeni odottamattoman kauniina ja lämpimänä monien pilvisten päivien jälkeen. Oli kuin luonto olisi myös halunnut juhlia ihmisten kanssa Seurasaaren ulkomuseosta. Kauniin ilman ansiosta siellä kuhisi ihmisiä kuin muurahaisia kepillä sohaistussa keossa. Pieni, harmaa kirkko täyttyi ääriään myöten kutsuvieraista ja ulkopuolelle jäi suuri joukko yleisöä kuuntelemaan jumalansanaa sisältä päin. Ulkona liikkui kansallispukuisia naisia silloin tällöin vastailemassa yleisön tiedusteluihin. Kaikkialla vallitsi tunnelmaa ja lämmintä hartautta. Lapsetkin liikkuivat kunnioittavan hiljaa ja aikuisten kasvoilla oli juhlallinen ilme.

Monikertaisena kävijänä olen tullut tuntemaan miltei koko seudun ja tullut rakastamaan sitä. Vieläpä Karunan kirkossa olenkin kauan aikaa sitten eräänä kesänä istunut katselemassa sen harvinaista sisustusta ja jumalanpalvelusta. Tässä kirkossa vielä pidetään jumalanpalveluksia silloin tällöin kesäisin. Seinillä on hyvin vanhoja ja arvokkaita öljyvärimaalauksia, joiden aiheet vaikuttavat omituisilta nykyiseltä näkökannalta katsoen. Ikkunalla on tuntilasi, joka ennen mittasi saarnan aikaa, aurinkokello ym. Siihen aikaan kello oli harvinaisuus. Sakariston seinällä on kolme vaakunaa, Arvid Hornin ja hänen kahden puolisonsa sukuvaakunat. Professori Axel O. Heikel kertoo teoksessaan, että parooni Arvid Horn oli ryöstänyt serkkunsa, johon hän oli rakastunut, ja elänyt hänen kanssaan vihkimättömänä, koska laki ei sallinut serkuille kirkollista vihkimistä. Siitä yhteiselämästä syntyi kuusi lasta. Paroonitar kuoli. Kymmenen vuoden perästä Arvid Horn meni uudelleen naimisiin. Tällä välin "Herra Parooni ja Eversti Korkeanvapaasukuinen Herra Arvid Horn" (senaikaisen asiakirjan sanamuodon mukaan) rakennutti omalla kustannuksellaan Herran huoneen syntiensä sovitukseksi, "etteivät hänen viattomat lapsensa joutuisi vastaisuudessa kärsimään siitä".

Eteisessä tervehtii vankka jalkapuu kävijöiden silmiä. Tapulin kuistilla seisoo silinterihattuun ja hännystakkiin puettu vaivaisukko rinnassa ammottava ja rikkinäinen reikä. Muistona siitä, etteivät varkaat olleet kunnioittaneet häntä vaan olivat kähveltäneet hänen vatsakassastaan hopeaja kuparirahat. Tapulin ympärillä on hyvin vanhoja hautakiviä, joissa on kaiverrettuna sen ajan tyypilliset sanat. Pari esimerkkiä tähän: "Minä täällä mullassa makaawa Kirkkoherra Jacob Abraham Strömer synnyn Sotkamon pitäjässä ja Kuhmon kappelissa sinä 10 päiwänä Huhtikuussa wuonna 1774." Toinen hautakirjoitus: "Täälä lepä Kirkkoherran . . . tytär."

Seurasaarella jokainen rakennus, kuten Kurssin, Ivarsin, Niemelän torpat, Antin talo, Kahiluodon kartano, tuulimyllyt, keittokodat, riihet ym. ovat mielenkiintoisia nähtävyyksiä. Ne herättävät ajatuksia menneestä ajasta ja asukkien alkuperäisistä aherruksista niin sisällä kuin ulkona. Siihen aikaan ei ollut lamppua, vaan käytettiin palavaa pärettä valona. Ensimmäisen kerran näin eräässä tuvassa värttinän kehruuta, jota esitti tottunut kehrääjämummo. Niemelän savutuvassa oli ulkomaalaisia herroja kielitaitoisine oppaineen. Viimeksi mainituista eräs sytytti suureen muuriuuniin sitä varten valmistetun puusylyksen palamaan. Siitä nousi sauhua täyttämään ennestään mustuneen huoneen yläosan. Tulisijassa ei ole nykyaikaista savukanavaa, mutta katossa on räppänä.

Mieltä sävähdytti kokea tämä hetki ja tuntea sieraimissa savua tässä lähes kaksisatavuotiaassa savutuvassa. Mennyt aika leijaili mustuneissa seinissä, katossa ja kaikessa ympärillä olevassa. Vanha aika selittämättömällä tavalla piiritti, yllätti ja valloitti mielen. Tunsi kuin olisi itsekin siirtynyt vanhaan aikaan näissä rakennuksissa. Hetki oli ihmeellinen!

Karunan kirkon pihalla on tämän ulkomuseon perustajan, professori Axel. O. Heikelin ja hänen puolisonsa muistokivi, jonka haudalla oli tuoreita kukkia ja vastikään laskettu seppele. Seisoessani haudan edessä ja katsellessani sitä mieleeni muistuu lapsuudenaikani ja monet seikat. Minulla nimittäin oli onni tuntea tämän prof. Heikelin ja hänen perheensä.

Jatkuu

---

kuuluisin on Empire State Building joka on 102 kerrosta korkea. Menimme myös kuurojen yhdistykseen, joka on vuokrattu huone erään hotellin alakerrassa, ja minusta se oli kovin kolkon näköinen. Kuurot pelasivat bridgeä ja katselivat televisiota. Yhdistyksessä sattui olemaan kovin vähän kuuroja sinä iltana.

Jatkuu

KORVASIENIÄ

Kevät saapuu, lumi sulaa ja korvasienet ilmestyvät ensimmäisinä metsiin. Ne ovat erikoisen herkullisia muhennoksena ja kastikkeena. Jos jollakin paikkakunnalla sattuisi kasvamaan niitä runsaammin, voidaan niitä kuivattaa kalastajalankaan pujotettuina joko aitoissa tai vinnillä ja säilyttää sitten talvenkin varaksi. Tuoreina voi niistä saada sievoisia lisätuloja myymällä niitä ravitsemusliikkeisiin tai ravintoloihin, joista voi jo edeltäkäsin tiedustella haluavatko ostaa tuoreina tai kuivattuina. Kuivatut sienet voivat maksaa jopa 3000 mk kg.

Korvasienimuhennos:

Keitetyt korvasienet hakataan pieniksi ja pannaan paistinpannuun tai paksupohjaiseen kattilaan, lisätään voita tai margariinia, vehnäjauhoja, suolaa, hieman valkopippuria ja lopuksi maitoa tai kermaa. Kiehautetaan ja sekoitetaan puulusikalla kunnes muhennos tulee sakeaksi. Herkullinen on myös korvasienikastike keitettyjen perunoiden kanssa.

H. T.

Kotimaasta

Rouva **Mandi Tiili** kuoli maaliskuun 3 pnä Kaukaan sairaalassa. Hän oli kuollessaan lähes 77 vuoden vanha. Rva Tiili oli syntynyt Ristiinassa lokakuun 1 pnä 1882. Nuorena hän antautui opettajan tehtävään ja joutui Kaukaan kansakouluun missä toimi pitkät ajat.

Kun Lappeenrannan Kuurojen yhdistys perustettiin 1908 hän oli myös yksi sen perustajista. Kuurojen pariin hän joutui serkkunsa, Ville Laitiaisen kautta, joka itse oli kuuro. Vuonna 1918 valittiin rva Tiili sanotun yhdistyksen puheenjohtajaksi ja oli tässä luottamustoimessa yhtäjaksoisesti 20 vuotta. Sen jälkeen hänet kutsuttiin yhdistyksen kunniapuheenjohtajaksi. Rva Tiili ei ollut taitava viittomakielen käyttäjänä, mutta hänellä oli rakkautta joka sai kuurojen sydämissä vastakaikua. Molemminpuolinen ymmärtäminen oli vaivatonta. Käytettiin myös tulkkia apuna.

Hänen puheenjohtajana ollessaan olivat kokoukset säännöllisiä ja niissä oli enimmäkseen hengellistä ohjelmaa. Silloin kävi kokouksissa myös paljon kuulevia henkilöitä jotka näin tutustuivat kuuroihin.

Rva Tiili kävi usein kuurojen kotona ja avusti neuvoillaan ja aineellisesti puutteessa olevia kuuroja. Hän oli kuin lämminsydäminen äiti kuuroille. Rva Tiili siunattiin viimeiseen lepoonsa Lepolan kappelissa 12. 3. ja laskettiin senjälkeen Lappeenrannan vanhalle hautausmaalle miesvainajansa sukuhautaan. Hänen toivomuksensa mukaisesti seppelten sijasta muistivat omaiset ja ystävät vainajan lähellä olleita seuroja ja yhdistyksiä lahjoitusten muodossa.

KUOLLUT. Huhtik. 6 pnä kuoli Turussa puuseppä **Akseli Ahlqvist** 79 vuoden vanhana. Hän oli käynyt Mikkelin kuurojenkoulun. Haudattiin 23. 4. Turun hautausmaahan.

HUHTIKUUN 3 pnä oli Kotkan Diakoniaompeluseura järjestänyt juhlan nti Erika Blombergin 80 vuotispäivän kunniaksi. Juhla oli samalla ompeluseuran jäsenille mielen virkistysjuhla.

Kahvipöytä oli koristettu kukkasin ja kynttilöin, luoden juhlatuntua. Pirteä juhlahenkilö sai tuntea kaikkien ystävyyden ja veljellisen ja sisarellisen yhteenkuuluvaisuuden, että hän on yksi heistä.

Juhlan aloitti virrellä rovastinrouva Martta Valtari ojentaen senjälkeen päivän sankarille kukkaset ja rahalahjan. Kuopion Kuurojen Yhdistys oli muistanut adressilla perustajajäsentään. Juhlaan saapui myöskin rovasti Urho Valtari. Hän kosketteli puheessaan nti Blombergin iloista mieltä ja reippaita askelia. Hra Emil Mattila kosketteli puheessaan kouluaikaa samalla onnitellen juhlijaa. Monen muun onnittelun muodossa osoitettiin Erikalle lämmintä sisarellista rakkautta ja Erikan hymy palkitsi puhujat. Tulkkina toimi rva Hellin Karvonen. Juhlan päätteeksi sisar Helmi Palvi viittoi Herran siunauksen.

Ella Mattila.

HÄMEENLINNAN kuurot saivat nyt oman toimitalon, joka rakennetaan Kankaantaan kaupunginosaan Markkulantie 3. Toimitalon harjannostajaiset olivat hiljakkoin ja talo valmistuu lähikuukausina. Aikaisemmin tällaisia taloja on kohonnut Poriin, Vaasaan, Lappeenrantaan, Mikkeliin ja Turkuun. Omaa taloa on Hämeenlinnan Kuuroille suunniteltu lähes koko 36-vuotisen olemassaolon ajan, mutta nyt vasta asia on saatu ratkaisuvaiheeseen. Toimitaloa varten perustettiin rakennustoimikunta, johon ovat kuuluneet P. Helkiö, lehtori Y. Vasala, lehtori Martta Seppänen, opettaja Eila Seppä ja yhdistyksen puheenjohtaja J. Narmala. Kaupungilta saatiin useista vaihtoehdoista vuokratuksi sopiva 3250 m²:n kaunis männikkörinteinen tontti. Yksikerroksisen, tilavuudeltaan 1000 m³:n suuruisen toimitalon on suunnitellut arkkitehti P. Pernaja Turusta. Rakennuspiirustukset ja lujuuslaskelmat on tehnyt insinööri K. Narmala. Rakennuttajana on yhdistys ja rakentaminen annettiin urakkana rakennusmestari E. Tossavaiselle, joka myös on vastaavana rakennusmestarina. Sähkötyöt tekee Etelä-Hämeen keskusammattikoulun sähköosasto ja putkityöt Kanta-Hämeen Putkityö. Mainittakoon, että suurin osa piirustuksista ja suunnittelusta on tehty joko kokonaan lahjoituksina tai osalahjoituksina. Rakennuksen ensimmäiseen kerrokseen sijoitetaan kerho- ja toimistotilaa 120 m² ja talonmiehen ja toiminnanjohtajan asunnot joiden pinta-ala on yhteensä 110 m². Kellarikerrokseen tulee keskuslämmitys, sauna, pesutupa, varastotilaa sekä askartelu- ja kerhotilaa 60 m². Kustannusarvio on 6.900.000 mk. Rakennustyöt aloitettiin viime marraskuussa ja talo valmistunee muutaman kuukauden kuluttua. Huomattavan osan työstä ovat kuurot tehneet talkoovoimin.

KOTKAN Kuurojen yhdistyksen vuosikokous pidettiin 31 pnä tammikuuta. Vuoden 1960:n puheenjohtajaksi valittiin yksimielisesti herra Otto

Heiskanen. Johtokuntaan tulivat valituiksi toimitetun lippuäänestyksen perusteella varsinaisiksi jäseniksi herra Toivo Kaukiainen, herra Kalevi Saarinen, herra Unto Eloranta ja rouva Sinikka Saarinen sekä varajäseniksi rouva Elina Heiskanen ja herra Pentti Niiranen.

Tilintarkastajiksi valittiin liiton asiamies Rurik Pitkänen ja liikemies Veikko Koisio, varalle pastori Väinö Aulanko ja rouva Annikki Pelmola.

Suomen Kuurojenliiton vuosi- ja edustajainkokoukseen valittiin Otto Heiskanen ja herra Toivo Kaukiainen.

Ompeluseuran puheenjohtajaksi valittiin rouva Elina Heiskanen.

JYVÄSKYLÄN Kuurot r.y:n vuosikokous pidettiin 31. 1. Vuosikertomus hyväksyttiin ja tilintarkastajien lausunnon perusteella myönnettiin tili- ja vastuuvapaus. Puheenjohtajaksi edelleenkin valittiin rva E. Ratavaara ja johtokuntaan varapuheenjohtajaksi hra Mäkinen, sihteeriksi rva I. Koskinen, rahastonhoitajaksi hra P. Korhonen ja salkuttomaksi rva M. Fransas.

Tilintarkastajiksi valittiin rva E. Närhi ja hra T. Toikkanen, varalle op. T. Järvinen ja toim. R. Pitkänen.

LAHDEN Kuurojen Yhdistys r.y:n sääntömääräinen vuosikokous pidettiin 31. 1. Lahden yhteiskoululla 45 jäsenen ollessa saapuvilla. Kokouksen avauksen yhteydessä kunnioitettiin hetken hiljaisuudella joukosta poistuneen jäsenen, Pekka Laitisen muistoa. Toiminta- ja tilikertomukset hyväksyttiin tilintarkastajain lausunnon perusteella ja johtokunnalle myönnettiin tili- ja vastuuvapaus kuluneelta vuodelta. Puheenjohtajaksi valittiin herra Kosti Remmi viime vuotisen puheenjohtajan kieltäytyessä ehdokkuudesta. Johtokuntaan tulivat valituiksi Teuvo Lillunen, Helmi Ojala, Reino Sulkanen ja Kalevi Paajanen, varalle Veikko Koskinen ja Tertti Olkkola.

Ompeluseuran johtoon valittiin rouva Sirkka Lillunen, Invaliidien Vuokratalo Oy:hyn Kosti Remmi. Sääntöjenmuutostoimikuntaan valittiin op. J. Väisälä, K. Remmi ja T. Lillunen.

TURUN Kuurojen Yhdistyksen vuosikokous pidettiin tammikuun 23 pnä uudessa kerhotalossa. Puheenjohtajaksi valittiin edelleen U. Lehtimäki. Johtokuntaan valittiin E. Yli-Petäys, Th. Heinrichs, T. Väisänen, E. Savisaari, Kerttu Palmunen ja S. Isomäki, varalle Kaino Soini ja Mirjam Kagan. Tilintarkastajiksi Tora Vehanen ja P. Kostiainen. Jäsenmaksut korotettiin 50 markalla 550 mk:aan ja ammattikoululaisilta 300 mk:aan, molempiin sisältyy liitonvero 50 mk.

Huvitoimikuntaan valittiin P. Kostiainen (puh.joht.) Sirpa Kostiainen ja Erkki Keski-Levijoki. Hengelliseen toimikuntaan E. Savisaari (puh.joht.), Tora Vehanen, Signe Vigrén, Liisa Lundberg ja J. Heino.

Mainittakoon, että E. Savisaari kuuluu Turun Kuurojen Yhdistyksen uskollisimpiin johtohenkilöihin, kun hänet valittiin 50 kertaa johtokuntaan. Puheenjohtaja Lehtimäki neiti Kerttu Palmusen kanssa onnitteli kukkasilla herra Savisaarta uskollisuudesta.

IMATRAN Kuurot r.y:n vuosikokouksessa 20. 2. oli saapuvilla 16 jäsentä. Toiminta- ja tilikertomukset hyväksyttiin ja myönnettiin asianomaisille tili- ja vastuuvapaus. Puheenjohtajaksi valittiin Antti Jäkälä, johtokuntaan E. Kalpio (siht. ja rahastonh.) Aila Pohjolainen, M. Kostiainen ja M. Kontkanen (varapuheenj.) Varalle Osmo Suomas ja T. Kaarniemi.

Kokouksessa kumottiin aikaisemmin laittomasti tehty päätös Imatran yhdistyksen lakkauttamisesta. Yhdistys jatkaa edelleenkin toimintaansa. Hyväksyttiin toimintasuunnitelma v:lle 1960. Sen mukaan yhdistys pitää kirkkopäivät huhtikuussa, 5 v. juhlan kesäkuussa, kesäretkeilyjä, esitelmäpäivät syysmarraskuussa ja pikkujoulujuhlan joulukuussa. Jäsenmaksu on 200:— + liittovero 50:—. Kannattajajäsenmaksu on 500:— + 50:— liittovero.

Merkkipäiviä

IDA KOSKINEN

o.s. Hermunen

75-v.

Hän on syntynyt Luumäen pitäjän Hermusen kylässä 15. 11. 1884 maanviljelijän tyttärenä. Koulunsa hän kävi Jyväskylässä neljän vuoden ajan. Tämän koulun käyntinsä hän sai alkaa vasta 21-vuotiaana. Ida oli kouluaikanaan ollut käsitöissä numero "ykkönen" ja hänen käsitöitään oli näytelty toisillekin malliksi. Huolimatta korkeasta iästään hänen ei tarvitse käyttää silmälaseja lainkaan vaan kaiken ompelutyönsäkin hän tekee ilman niitä. Ida on ommellut paljon kolttuja lapsille sekä aikuisille pitkän elämänsä aikana. Nykyisin hän ei enää ompele toimeentullakseen, vaan ajankuluksi. Työhön ja toimeen tottuneena aikakin kuluu paremmin työn touhussa kuin jouten ollessa.

Kouvolan Kuurojen yhdistyksessä Ida käy ahkerasti kaikissa esitelmä- ym. tilaisuuksissa. Kuurojen Lehdestä hän seuraa kaikkia rientoja vilkkaasti ja mukana eläen.

Ida oli vieraillut usein aikaisemmin Kotkaniemen kartanossa Luumäellä ja Ukko-Pekka oli tarjonnut hänelle omia poimimiaan puutarhamansikoita vadilta.

Avioliiton hän oli solminut tehtaan työmies Kalle Koskisen kanssa, mutta jäänyt leskeksi seitsemän onnellisen avioliittovuoden jälkeen noin parikymmentä vuotta sitten.

Vanhuudenpäiviään Ida viettää Luumäellä ja Kouvolassa sukulaistensa luona.

60 VUOTTA täyttää toukokuun 20 pnä herra **Eero Nylund** Forssassa.

65 VUOTTA täyttää toukokuun 25 pnä rva **Edit Karjalainen** Kajaanissa.

Kokouksia

VAASAN Kuurojenyhdistyksen Jumalanpalvelus pidetään kuurojen valistustalolla toukokuun 8 pnä klo 12. Tämän jälkeen alkaa äitienpäivä juhla samassa paikassa klo 14.

Talvikauden päättäjäisiltama pidetään toukokuun 21 pnä klo 19 Vaasan kuurojen valitustalolla. Tervetuloa.

TURUN Kuurojenyhdistyksen uuden talon vihkiäiset ovat toukokuun 14—15 pnä. Lauantaina 14. 5. klo 19 suurenmoinen juhla arvokkaine ohjelmineen. Sunnuntaina 15. 5 klo 13 vihkiäisjuhla, jonka ohjelmassa on: tervehdyspuhe, runo, historiikki, vihkiäispuhe, väliaika, juhlapuhe, vapaa sana, "Prinsessa Ruusunen" (satunäytelmä, Turun kuurojenkoulun oppilaat, joht. Sylvi Pikkola) ja Maamme. Tervetuloa!

KIRKKOPÄIVÄT Mikkelissä 14—15 pnä toukokuuta alkavat lauantaina klo 19 seurakuntatalolla Savilahdenkatu 20. Sunnuntaina on jumalanpalvelus tuomiokirkossa klo 10 ja sen jälkeen jatkuu seurakuntatalolla. Kahvia ja voileipiä tarjoillaan. Puhujina pastorit Heikki Hyvärinen ja Veikko Väätäinen sekä Mikkelin papit ja piispa Alaja. Tervetuloa kuulemaan sanaa.

KEMIN Kuurojenyhdistys järjestää esitelmäpäivät toukok. 14—15 pnä työväentalon pioneerihuoneessa. Hyvä ohjelma. Tervetuloa!

KARJALAN Kuurot r.y. pitää esitelmäpäivät 14 pnä toukokuuta klo 19. Puhujiksi tulevat hra Emil Mattila Kotkasta ja hra Eukar Happonen Lahdesta ja paikkakunnan puhujat. Sunnuntaina 15 pnä vietetään äitienpäivä juhlaa. Molemmissa tilaisuuksissa on hyvät ohjelmat. Rva Kola tulkitsee. Kaikki tervetulleita.

KUOPION Kuurojen Yhdistyksen Kirkkopäivät pidetään Kuurojenkoululla 21—22 pnä toukokuuta alkaen lauantaina klo 18.

Puhujiksi on pyydetty past. Veikko Väätäinen, rva Katri Pitkänen, majurit Meeri Kruhse ja Alli Timonen. Kaikki sydämellisesti tervetulleita kirkkopäivillemme.

HAAPAJÄRVELLÄ pidetään esitelmäpäivät toukokuun 21—22 pnä Kunnantalossa, alkaen lauantaina klo 19. Elokuva "Kuurot maataloutta oppimassa". Puhujiksi on pyydetty Rurik Pitkänen ja Matti Kattainen. Tervetuloa.

JOENSUUN Kuurojenyhdistyksen esitelmäpäivät pidetään toukokuun 25—26 pnä Niinivaaran koululla, alkaen helatorstain aattona klo 18 ja helatorstaina klo 12. Puhujiksi on pyydetty rva Katri Pitkänen ja toim. Rurik Pitkänen. Kaikki tervetulleita.

KERAVALLA vietetään hengellisiä juhlia (kirkkopäiviä) toukokuun 26 pnä klo 14 Seurakuntatalossa. Useita puhujia. Myös oman seurakunnan papit tulevat. Syd. tervetuloa Keravalle.

OULUN Kuurojenyhdistyksen esitelmäpäivät pidetään toukokuun 28—29 pnä omassa talossa, alkaen lauantaina klo 19.

LAHDEN Kuurojen Naiskerho järjestää kevätkauden päättäjäisjuhlan Yhteiskoululla toukokuun 29 pnä klo 13. Tervetuloa joukolla Lahteen.

IMATRAN Kuurot r.y:n 5 vuotisjuhla ja esitelmätilaisuus pidetään 5 pnä kesäkuuta alkaen klo 13. Toimittaja Pitkänen ja hra Matti Kattainen lupautuivat puhujiksi. Elokuvaesityksiä. Kaikki tervetuloa Imatralle helluntaina.

FORSSAN Kuurojen kerhon esitelmätilaisuus pidetään kesäkuun 12 pnä klo 10 seurakuntatalossa. Tilaisuuteen on rva Kirsti Ahonen luvannut tulla puhujaksi. Tervetuloa.

ÄÄNEKOSKEN Kuurojenyhdistyksen kesäjuhla ja esitelmäpäivät pidetään Suolahdessa Työväentalolla kesäkuun 18—19 pnä. Puhujiksi ovat lupautuneet toim. ja rva Pitkänen. Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

LAPIN kuurot ry järjestää juhannusjuhlat kesäk. 24—25 pnä Rovaniemen seurakuntatalolla klo 18. Ohjelma monipuolinen. Lapin kuurot joukolla mukaan yhteiseen juhlaamme. Toivomme runsasta osanottoa.

KUOPION Kuurojen yhdistyksen esitelmäpäivät pidetään marraskuun 12—13 pnä mistä yhteensattumisen välttämiseksi täten ilmoitetaan.

Urheilua

KILPAILUKUTSU

SKUL:n alaisia esuroja ja jäseniä kutsutaan osallistumaan

MAASTOJUOKSU-MESTARUUSKILPAILUIHIN,

jotka asianomaisella luvalla järjestetään Kotkassa Jylppylän maastossa 26 pnä toukokuuta (helatorstaina) 1960. Kokoonnutaan Metsolan urheilukentälle aamulla kello 9.

Seuraavat kilpailulajit: 8 km yleinen sarja, 4 km nuorten sarja, 4 km ikämiesten sarja, ja 2 km naisten sarja.

Palkintoina jaetaan I—III mestaruusmitalit ja lisäksi arvoesineet ja jokaisessa sarjassa kunniapalkinnot.

Osanottoilmoitukset pyydetään lähettämään viimeistään toukokuun 20 päivään mennessä osoitteella: Otto Heiskanen, Kotka, Koppelontie 7 B. Asuntotilaukset olisi niin hyvä lähettää ajoissa osoitteella: Kalevi Saarinen, Kotka, Runeberginkatu 20.

Maastojuoksuterveisin
Kyminlaakson Kuurojen urheiluseura "Tähti" r.y.

Eero Kossila, puheenjohtaja. Eeva Leino, Sihteeri

Tutustumis-iltama pidetään Kotkassa Työväentalon kerhohuoneustossa keskiviikkona 25 pnä toukokuuta 1960, alkaen klo 18. — Toivotaan saatavan esitelmöimään joko herra Jussi Luomajoki tai herra Urho Lehtimäki. Tilaisuudessa on hyvä tarjoilu.

Palkintojenjako-lopettajaiset ovat samassa paikassa torstaina 26 pnä toukokuuta 1960, alkaen klo 15. Tervetuloa!

TAMPEREEN Kuurot Urheilijat toimeenpanevat hauskan iltaman vaihtelevalla ohjelmalla lauantaina toukokuun 21 pnä klo 19, Tampereen Kuurojenyhdistyksessä Satamakatu 1 B. Mahdollisesti tulee hra O. En-

Tampereen
Pelti ja Kaide
Leppäkatu 5, Tampere Puh. 29 807

Lääketehdas
Oy Star Ab
Tampere

VARATTU

Suosikaa
lehtemme
ilmoittajia

telä Helsingistä esittämään filmejä. Tervetuloa.

TAMPEREEN Kuurot Urheilijat-seuran jäsenten väliset murtomaa juoksukilpailut pidetään sunnuntaina toukok. 22 pnä klo 11, Koivistonkylän maastossa. Ahti Ahosen kesäkodissa m.m. saunomista y.m.

H:GIN Kuurojen Urheiluseura HERON vuosikokouksessa 16. 1. valittiin Toivo Tarvonen edelleen puheenjohtajaksi. Johtokuntaan Raimo Hofmeister varapuheenjohtajana, Tapani Laurila sihteerinä ja rahastonhoitajana, Valdemar Holmberg kalustonhoitajana, Olli Lehti, Kalevi Rintamäki ja Ritva Isoaho.

Sihteerin osoite: Kansakoulukatu 5. B. 20, Helsinki.

KUOPION Kuurojen Kunnon vuosikokous pidettiin tammikuun 17 pnä kuurojenkoulussa. Seuran puheenjohtajaksi valittiin Väinö Pelli, johtokuntaan varapuheenjohtajaksi Aleks Savolainen, sihteeriksi Aarne Holopainen, rahastonhoitajaksi Åke Sohlström ja jäsenkirjuriksi Jussi Laaksonen, varalle Impi Pelli ja Paavo Luukkonen.

Shakkia

HELSINKIIN saapuu kesäk. 4 pnä yli 25 ruotsalaista turistia samana päivänä klo 14 alkavaan shakkipokaaliotteluun, joka pidetään HKY:llä, Liisank. 27 A 8:ssa. Osallistuu 14 miestä Tukholmasta ja saman verran Helsingistä. Klo 19.30 on yhdistyksellä illanvietto hauskalla ja vaihtelevalla ohjelmalla. Baari, arpajaiset ym.

Kesäk. 5—6 pnä on mahdollisesti jatkopelit tai huviretki linja-autolla.

HELSINGIN Kuurojen Shakkikerhon vuosikokous 12. 1. Puheenjohtajaksi valittiin uudelleen Erkki Putkonen. Johtokuntaan varapuh.j. Uuno Mustamäki, sihteeriksi Väinö Tolsa, rahastonhoitajaksi Taimi Putkonen, jäsenkirjuriksi Erkki Nordberg varalle Lauri Kannisto ja Eino Tolsa.

B-lk pikashakki-kelloturnaus oli maalisk. 5 pnä H:gin Kuurojen Yhdistyksellä E. Putkosen lahjoittamasta kiertopokaalista. Parhaat tulokset: Väinö Tolsa 4 pist, Eino Tolsa 3 p., Jukka Palin 2 p., Lauri Laine 1 p. ja Reino Vendelin 0 p.

TURUN Kuurojen Shakkikerhon vuosikokouksessa 7. 2. valittiin puheenjohtajaksi Väinö Honkanen, johtokuntaan Erkki Hannula (varap..), Taisto Leino (siht.), Erkki Partanen ja Elias Savisaari. Varalle Heino Moilanen ja Arthur Höckert.

HENKILÖKOHTAISTA

KAIKILLE HKY:n jäsenille, ystäville ja tovereille, jotka kukkasin, seppelein, adressein ja kauniiden puheiden kautta ja lauluin ottivat osaa suruumme mieheni ja isäni August Virtasen poismenon johdosta lausumme sydämellisimmät nöyrät kiitoksemme. Jumala teitä kaikkia siunatkoon.

Elsa ja Oiva Virtanen.

SYDÄMELLINEN kiitokseni kaikille jotka muistivat minua täyttäessäni 50 vuotta. Katri Lehtonen Herrala.

KIITÄN sydämellisesti työtovereitani, Turun kuurojenyhdistyksen jäseniä ja kaikkia ystäviäni jotka muistivat minua 75 vuotispäivänäni lahjoin, adressein ja kukin.

Heikki Virmavirta.

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

65. vuosikerta 1960

Julkaisija: SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y.

Päätoimittaja: URHO KIERIMO, Lempäälä, Toutonen

Toimitussihteeri: RURIK PITKÄNEN, Helsinki, Liisankatu 27 E 10. Puh. 38 154.

Toimituskunta: Katri Pitkänen, Maila Paunu, Aura Ahlbäck.

Toimitus ja konttori: H:ki, Liisankatu 27 E 10. Puh. 38 154. Kirjoitukset ja kuvat lähetettävä ennen edellisen kuukauden 7 päivää. Muotokuvista seurattava 500:— maksu.

Tilaushinta: Koko vuodelta 1960 kotimaassa ja Pohjoismaissa 600:—, ulkomaille 700:—. Tilattavissa kaikista postitoimistoista.

Ilmoitushinnat: Lähempiä tietoja saa puh. 38 154. Kihlaus-, vihkimä- ja syntymäilmoitukset 300:-. Kuolinilmoitukset 500:-.

Kaikki maksut suoritettava Suomen Kuurojen Liitto r.y:n postisiirtotilille n:o 6825 tai rahastonhoitaja Eero Laamaselle, os. Liisankatu 27 E 10, Helsinki. Puh. 882 163.

Henki- ja sairausvakuutus

on jokaiselle tärkeä, mutta tärkeätä on myöskin, että se otetaan KANSASTA, jolla on

MAAN HALVIMMAT VAKUUTUSMAKSUT

Kuolemantapauksessa suoritetaan edunsaajalle vakuutussumman lisäksi, sosiaaliministeriön KANSALLE vuodelle 1960 vahvistaman voitonjaon perusteella, 20% varsinaisesta henkivakuutussummasta.

KANSA-YHTIÖT

50 vuotta

kotien

turvana

TYÖVÄEN KESKINÄINEN VAKUUTUSYHTIÖ
TURVA

Koko perheen vaatettaja

LAUKON ASUSTE

LAUKON TULMA

Tampere

SUOMEN TRIKOO

Aino

Maino

Tampereen Trikoo oy.

Siro

Hämeenkatu 24.

Puh. 24 132

Husqvarna laatuompelukone

TURKU 3
Sirkkalank 8a B 12
Elias Savisaari

Korona-kahvia juodaan kaikkialla Suomessa, sillä . . .

Korona-kahvisekoitukset on suunniteltu ja paahdettu juuri suomalaista makusuuntaa vastaaviksi.

SOK-osuuskaupat

VAKUUTUS

on hyvä päänalunen

Vara on viisautta eikä vahingon enne

POHJA YHTYMÄ

Henki-, vahinko- ja eläkevakuutuksia

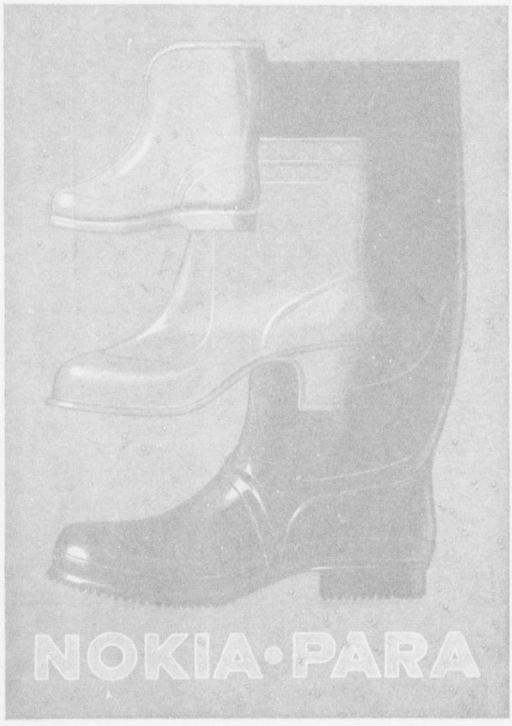

Isän henkivakuutusyhtiö on . . .

SALAMA

VAKAVARAINEN SUOMALAINEN SUURYHTIÖ

Helsinki 1960. – Oy Surdus Ab